

Dosarul nr. 1a-1748/23
1-21191733-02-1a-21112023

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător Ana CUCERESCU

DECIZIE
în numele Legii

08 aprilie 2026

mun.

Chișinău

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU

Având în componența sa:

Președintele ședinței:

Eugeniu BEȘELEA

Judecători:

Andrei CAZACICOV și Vitalie

BUDECI

Grefier:

Marilena ARNĂUTU

Cu participarea:

- Procurorul din Procuratura Anticorupție – Cristina GLADCOV
- Apărătorii inculpaților– avocații, Cristian IUSTIN, Vitalie MALAI
- Inculpatului – MATCAȘ Ion *****
- Reprezentantului legal al inculpatului „Rinor-Grup” SRL - DANI Oleg

a examinat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelurile declarate de avocatul Vitalie MALAI în interesele inculpaților MATCAȘ Ion ***** și „Rinor-Grup” SRL și de acuzatorul de stat, Elena CAZACOV, procuror în Procuratura Anticorupție, împotriva Sentinței Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 din 29 septembrie 2023, pronunțată în cauza penală de învinuire a lui:

MATCAȘ Ion *****, născut la *****, IDNP: *****, cetățean al Republicii Moldova și al României, originar din *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** studii medii de specialitate, căsătorit, angajat în câmpul muncii, 1 copil minor la întreținere, supus militar, nu are grad de invaliditate, nu dispune de careva titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, fără antecedente penale,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova.

și

Societatea cu Răspundere Limitată „Rinor-Grup”, IDN0: *****, rezidentă, înregistrată la data de 09.04.2001, adresa juridică în mun. Chișinău, s***** reprezentant prin procură Dani Oleg *****, născut la *****domiciliat în mun. Chișinău, str. *****

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță: 29 decembrie 2021 – 29 septembrie 2023;

Judecarea cauzei în instanța de apel: 21 noiembrie 2023 – 02 iulie 2024 (în procedura judecătorului Liubovi BRÎNZA), 02 iulie 2024 – 08 aprilie 2026 (în procedura judecătorului Vitalie BUDECI).

Procedura de citare legală a fost executată.

Asupra apelurilor declarate de avocatul Vitalie MALAI în interesele inculpaților MATCAȘ Ion ***** și „Rinor-Grup” SRL și al acuzatorului de stat, Elena CAZACOV, procuror în Procuratura Anticorupție, împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 din 29 septembrie 2023, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin Sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 din 29 septembrie 2023, MATCAȘ Ion ***** născut la *****, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.30, 325 alin.(1) Cod penal.

A fost condamnat MATCAȘ Ion ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.30, 325 alin.(1) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale ceea ce constituie 100 000 (una sută mii) lei.

Conform art.90 alin.(1) Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, stabilită lui MATCAȘ Ion *****, pe un termen de probă de 1 (un) an, dacă în termenul de probă pe care l-a fixat instanța condamnatului, acesta nu va săvârși o nouă infracțiune și, la caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

A fost computată perioada aflării în stare de arest la data de 09.08.2021-08.10.2021, în caz de încălcare a prevederilor art.90 Cod penal de către MATCAȘ Ion *****.

A fost aplicat în privința lui MATCAȘ Ion ***** măsura preventivă-obligarea de a nu părăsi țara, care urmează a fi pusă în executare din data pronunțării sentinței, adică 29 septembrie 2023 cu menținerea acesteia până la rămânerea definitivă a sentinței.

Societatea cu Răspundere Limitată „Rinor-Grup”, IDN0: *****, rezidentă, înregistrată la data de 09.04.2001, a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.30, 325 alin.(1) Cod penal.

A fost condamnată Societatea cu Răspundere Limitată „Rinor-Grup”, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.30, 325 alin.(1) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsă penală sub formă de amendă în mărime de 6000 unități convenționale ceea ce constituie 300 000 (trei sute mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate privind efectuarea

lucrărilor de construcție și alte acțiuni cu referire la terenul cu suprafața totală de 0,1645 ha, numărul cadastral *****, amplasat în comuna *****, r-l Cantemir, pe un termen de 2 ani.

Mijloacele materiale de probă sigilate în plic format A4 în care se află actele ridicate de la sediul companiei SRL „Rinor-Grup”, și actele ridicate de la sediul ÎI IPOT, a se păstra la materialele cauzei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, **MATCAȘ Ion *******, în luna februarie 2021, data exactă nu a fost posibil de stabilit, activând în calitate de administrator al companiei ”Rinor-Grup” SRL, aflându-se în mun. Chișinău, având intenția oferirii și dării mijloacelor bănești unor persoane publice și anume angajaților ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, acționând în interesele companiei ”Rinor-Grup” SRL, urmărind scopul diminuării bonității solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către ”Rinor-Grup”, în com. *****, r-l Cantemir, în cadrul unei discuții purtate cu pedologul principal, Ghenadii CEBAN, a inițiat o propunere referitor la diminuarea punctajului de bonitate în investigațiile pedologice în schimbul unei remunerații ilicite, și anume să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către ”Rinor-Grup”, în com. *****, r-l Cantemir (administrator și fondator fiind MATCAȘ Ion *****), cu suprafață totală de 0,1645 ha.

Ulterior la 21.05.2021, în intervalul orei 13:12-13:24, tot el, continuându-și intențiile sale ilegale, acționând cu intenție directă și în interesele companiei ”Rinor-Grup” SRL, aflându-se în biroul de serviciu nr.205, amplasat în incinta ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, str. ***** conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, dându-și seama că prin acțiunile sale încalcă ordinea relațiilor sociale cu privire la buna desfășurare a activității în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere, urmărind scopul propus anterior, în cadrul unei discuții purtate cu pedologul coordonator Ghenadii CEBAN , conform înțelegerii prealabile, a transmis acestuia bani ce nu-i se cuvin, în sumă de 400 euro (care conform cursului valutar stabilit de către Banca Națională, la data de 21.05.2021 era echivalentul a 8641 lei), pentru că Ghenadii CEBAN , în complicitate cu URECHEANU Victor și alți angajați ai ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, nu și-au îndeplinit obligațiile de serviciu și anume într-un final au indicat o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către ”Rinor-Grup”, în com. *****, r-l Cantemir (administrator și fondator fiind MATCAȘ Ion *****), cu suprafață totală de 0,1645 ha.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate **MATCAȘ Ion *******, a comis *prin participație infracțiunea prelungită de „coruperea activă” promisiunea și darea, personal, unei persoane publice, de bunuri, sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, fapta săvârșită cu intenție unică, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni infracționale identice, comise cu un singur scop, alcătuiind în ansamblu o infracțiune*, infracțiune prevăzută de art.art. 30, 325 alin.(1) Cod penal.

Societatea cu Răspundere Limitată „Rinor-Grup”, reprezentată de MATCAȘ Ion, ultimul acționând în numele și în interesele S.R.L. „Rinor-Grup,” în luna februarie 2021, data exactă nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în mun. Chișinău, având intenția oferirii și dării mijloacelor bănești unor persoane publice și anume angajaților ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, urmărind scopul diminuării bonității solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către ”Rinor-Grup”, în com. *****, r-nul Cantemir, în cadrul unei discuții purtate cu pedologul principal, Ghenadii CEBAN , a inițiat o propunere referitor la diminuarea punctajului de bonitate în investigațiile pedologice în schimbul unei remunerații ilicite, și anume să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către ”Rinor-Grup”, în com. *****, r-l Cantemir (administrator și fondator fiind MATCAȘ Ion *****), cu suprafață totală de 0,1645 ha.

Ulterior la 21.05.2021, în intervalul orei 13:12-13:24, tot S.R.L. ”Rinor-Grup”, reprezentată de MATCAȘ Ion, ultimul acționând în numele și în interesele de S.R.L. ”Rinor-Grup, acționând cu intenție directă, aflându-se în biroul de serviciu nr. 205, amplasat în incinta ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, str. ***** conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, dându-și seama că prin acțiunile sale încalcă ordinea relațiilor sociale cu privire la buna desfășurare a activității în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere, urmărind scopul propus anterior, în cadrul unei discuții purtate cu pedologul coordonator Ghenadii CEBAN, conform înțelegerii prealabile, a transmis acestuia bani ce nu-i se cuvin, în sumă de 400 euro (care conform cursului valutar stabilit de către Banca Națională, la data de 21.05.2021 era echivalentul a 8641 lei), pentru că Ghenadii CEBAN, în complicitate cu URECHEANU Victor și alți angajați ai ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, nu și-au îndeplinit obligațiile de serviciu și anume într-un final au indicat o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către ”Rinor-Grup”, în com. *****, r-l Cantemir (administrator și fondator fiind MATCAȘ Ion *****), cu suprafață totală de 0,1645 ha.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate **Societatea cu Răspundere Limitată „Rinor-Grup”**, a comis *prin participare infracțiunea prelungită de „coruperea activă” promisiunea și darea, personal, unei persoane publice, de bunuri, sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, fapta săvârșită cu intenție unică, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni infracționale identice, comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o infracțiune, infracțiune prevăzută de art.art. 30, 325 alin.(1) Cod penal.*

3. *Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Vitalie MALAI în interesele inculpaților MATCAȘ Ion ***** și „Rinor-Grup” SRL a declarat apel împotriva Sentinței Judecătoreiei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 din 29 septembrie 2023, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței atacate cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința inculpaților MATCAȘ Ion ***** și „Rinor-Grup” SRL.*

*În motivarea cererii de apel, apărarea consideră că instanța de fond a apreciat în mod eronat probele acuzării, bazându-și hotărârea pe declarațiile martorului Cristina STOIANOV și pe înregistrările video, probe care nu demonstrează vinovăția inculpaților MATCAȘ Ion ***** și „RINOR-GRUP” SRL. Subliniază că declarațiile martorului acuzării nu confirmă faptul că inculpatul ar fi dat sau propus sume de bani pedologului Ghenadie CEBAN, ci doar explică procedura de determinare a bonității solului și modalitatea de achitare a serviciilor IPOT, achitare care s-a realizat legal, prin transfer bancar și factură fiscală.*

Apelantul menționează că înregistrările video nu demonstrează transmiterea efectivă a sumei de 400 EURO, nu identifică numele inculpatului sau al companiei și nu au legătură directă cu faptele incriminate, astfel că interpretarea acuzării este presupusă și nefondată.

Menționează apărarea că instanța de fond nu a examinat probele prezentate de apărare, inclusiv: raportul ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” privind corectitudinea determinării bonității solului și scrisoarea nr. 01-6-11/18 din 10.01.2023, care arată că nu a existat intenția de a diminua bonitatea solului și că nu poate fi reținută vinovăția inculpaților.

Apelantul susține că instanța a emis sentința pe baza unor presupuneri, fără a dovedi latura subiectivă și obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.325 Cod penal, contrar art.389 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală. Subliniază că dreptul la apărare și la un proces echitabil a fost încălcat, deoarece instanța de fond a refuzat numirea expertizei solicitate de două ori de inculpați, necesară pentru elucidarea obiectului transmis pedologului, fapt ce contravine art.26 din Constituție și jurisprudenței CEDO (Van Kuck, Matytsina, Stoymenov, Dowsett, Belziuk).

În concluzie, apărarea consideră că sentința instanței de fond este neîntemeiată, arbitrară și nelegală, motiv pentru care solicită admiterea integrală a apelului și casarea integrală a sentinței.

*4. Ne fiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, acuzatorul de stat, Elena CAZACOV, procuror în Procuratura Anticorupție a declarat apel împotriva Sentinței Judecătoreiei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 din 29 septembrie 2023, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței atacate cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui MATCAȘ Ion ***** să îi fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, amendă de 3500 u.c. (175.000 lei) și suspendarea condiționată a pedepsei pe termen de probă de 3 ani și lui SRL „Rinor-Grup” să îi fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă de 8000 u.c. (400.000 lei) și privarea dreptului de a desfășura activități legate de teren, nr. cadastral ***** , pentru 2 ani. În rest, de menținut dispozițiilor sentinței instanței de fond.*

În motivarea cererii de apel, acuzarea invocă că în cadrul dezbaterilor, procurorul a solicitat ca inculpatul să îi fie stabilită o pedeapsă de 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis și amendă de 3500 u.c. (175.000 lei), iar SRL „Rinor-Grup” o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 8000 u.c. (400.000 lei) și privarea dreptului de a desfășura activități legate de teren, pentru 2 ani, cu suspendarea condiționată a pedepsei de 3 ani pentru inculpat, conform art.90 Cod penal.

Astfel acuzarea consideră că sentința atacată este nefondată sub aspectul pedepsei aplicate, deoarece nu corespunde prevederilor art.75 Cod penal privind individualizarea pedepsei, circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradului de pericol social al acesteia, fiind disproporționată față de gravitatea faptei.

Instanța de fond, deși a constatat caracterul grav al infracțiunilor și pericolul social al acestora, precum și că inculpații nu au recunoscut vinovăția, nu a justificat în mod adecvat alegerea unei pedepse minime, limitând astfel eficiența sancțiunii în vederea reeducării și prevenirii viitoarelor infracțiuni.

Consideră apelantul că individualizarea pedepsei este necesară pentru atingerea scopului sancțiunii, conform art.75 alin. (1) Cod penal, iar aplicarea unei pedepse prea blânde riscă să nu conștientizeze inculpații asupra pericolului social al faptei comise și să nu contribuie la prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În lumina celor de mai sus, consideră că este necesar ca inculpatul MATCAȘ Ion să primească pedeapsa de 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis și amendă de 3500 u.c. (175.000 lei), cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani, iar SRL „Rinor-Grup” – amendă de 8000 u.c. (400.000 lei) și privarea dreptului de a desfășura activități legate de teren pentru 2 ani.

5. Conform art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În acest context se indică și pct.6.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel în care se reiterează că pentru părțile care au fost prezente la pronunțarea hotărârii termenul curge de la pronunțare. În cazul când acestea au lipsit sau redactarea hotărârii a fost amânată - de la data comunicării în scris despre redactarea sentinței.

Raportînd normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Penal consideră apelurile declarate de avocatul Vitalie MALAI în interesele inculpaților MATCAȘ Ion ***** și „Rinor-Grup” SRL și de acuzatorul de stat, Elena CAZACOV, procuror în Procuratura Anticorupție, ca fiind depuse în termen, luînd în considerație că Sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 a fost pronunțată public la data de 29 septembrie 2023, copia sentinței fiindu-le înmănată părților la aceeași dată, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei penale (f.d. 173 Vol. III) iar cererea de apel a fost depus pe data de 12.20.2023 (f.d. 175-181 Vol. III) și la data de 16.10.2023 (f.d. 182-187 Vol. III), ceea ce se consideră că cererile de apel au fost depuse în termenul legal prevăzut de lege, or sentința a fost pronunțată la data de 29 septembrie 2023, astfel încît termenul de declarare a apelului începe să curgă din data pronunțării (29.09.2023), iar termenul limită fiind data de 16 octombrie 2023 (inclusiv).

Prin urmare Colegiul penal, verificînd acest aspect, audiind opiniile participanților la proces în acest sens, consideră apelurile declarate în termen, fiind respectate prescripțiile art.402 alin.(1) Cod procedură penală.

6. Procedura citării legale a fost executată.

În ședința Curții de Apel Centru, acuzatorul de stat Cristina GLADCOV a menționat că acuzarea a contestat cu apel sentința doar în latura ce ține de aplicarea pedepsei, respectiv, solicită aplicarea unei pedepse mai aspre cu admiterea apelului declarat de acuzator conform temeiurilor și argumentelor invocate, iar referitor la apelul declarat de avocatul MALAI Vitalie în interesele persoanelor inculpate să fie respins.

În ședința Curții de Apel Centru, avocatul inculpaților Vitalie MALAI a declarat că în privința apelului declarat de partea acuzării scoate în evidență faptul că în data de 07 septembrie 2024 au fost efectuate modificări a art.325 alin.(1) Cod penal, în baza căruia este azi judecat inculpatul MATCAȘ Ion și SRL „Rinor-Group”, neputând fi stabilită o pedeapsă mai aspră. De asemenea, referitor la apelul declarat, evidențiază faptul că a fost efectuată o expertiză repetată a bonității solului care a confirmat că aceasta nu a fost diminuată, fiind aceeași ca și în primul raport, nefiind necesară influențarea întru modificarea rezultatelor, astfel, nefiind prezent scopul infracțiunii, motiv pentru care pledează pentru achitarea inculpaților.

În ședința Curții de Apel Centru, avocatul inculpaților Cristian IUSTIN consideră sentința primei instanțe neîntemeiată și plasabilă de-a fi casată, cu emiterea unei soluții privind achitarea inculpaților, așa cum la baza sentinței de condamnare au stat doar declarațiile martorului acuzării Cristina STOIANOV și înregistrarea video, care a solicitat să fie supusă expertizei. Nu există probe concludente care demonstrează nemijlocit faptul că MATCAȘ Ion ar fi transmis pretinsa sumă de bani, iar domnul Ghenadie i-a primit anume pentru modificarea rezultatelor cu privire la bonitatea solului, fapt important, deoarece aceasta este însăși procedură de achitare oficială a serviciilor pentru stabilirea bonității solului, expertiză solicitată de MATCAȘ Ion, fapt probat prin facturi fiscale, ordine de plată etc. Cu privire la proba video, prin prisma acesteia se dorește dovedirea faptului că domnul Ion MATCAȘ ar fi trimis suma de 400 euro cu scopul de grăbire și modificare a rezultatelor, benefice inculpaților, prin diminuarea gradului de bonitate a solului, însă, din înregistrarea dată nu reiese acest lucru, fiind doar o presupunere a acuzării și a instanței de fond, care nu poate sta la baza unei sentințe de condamnare, ba chiar din explicațiile persoanelor implicate s-a spus clar că a avut loc un schimb de cărți de vizită, nicidecum de mijloace bănești. Totodată, cu referire la scopul infracțiunii, a fost efectuată o expertiză repetată privind bonitatea solului, iar concluziile acesteia au confirmat menținerea aceleiași stări calitative a terenului, fără a se constata vreo diminuare a indicilor, comparativ cu rezultatele stabilite în raportul inițial, iar în aceste condiții, nu a existat necesitatea intervenirii sau influențării procesului de evaluare în vederea alterării concluziilor expertizei, fapt ce relevă inexistența scopului infracțional. În lumina celor expuse, consideră că instanța de fond arbitrar a apreciat probele în defavoarea inculpaților, pe cale de consecință, solicită casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri conform modului stabilit pentru prima instanță prin care ambii inculpați să fie achitați de învinuirea adusă.

În ședința Curții de Apel Centru, inculpatul Ion MATCAȘ a declarat că a dat anterior declarații, care sunt veridice și le susține. Susține apelul declarat de avocat în interesele sale.

În ședința Curții de Apel Centru, Reprezentantului legal al inculpatului „Rinor-Grup” SRL - DANI Oleg, a declarat că a dat anterior declarații, care sunt veridice și le susține. Susține apelul declarat de avocat în interesele sale.

7. *Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinenței, concludenți, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia Sentinței atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondate apelurile declarate de avocatul Vitalie MALAI în interesele inculpaților MATCAȘ Ion ***** și „Rinor-Grup” SRL și cel al acuzatorului de stat, Elena CAZACOV, procuror în Procuratura Anticorupție, împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 din 29 septembrie 2023, și a menține fără modificări Sentința atacată, din considerentele ce succed:*

8. Conform art.400 alin.(1) Cod de procedură penală, *sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.*

Conform art.414 alin.(1)-(2) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.*

Conform art.415 alin.(1)-(2) Cod de procedură penală: *„instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) **respinge apelul**, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) **apelul este nefondat**; 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță; 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art.33–35. Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei”.*

Potrivit recomandărilor Hotărârii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005, cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea este corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, administrativ, ori civil sunt aplicate corect.

Conform prevederilor art.6 alin.(1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului,

„orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Probe noi acuzarea și apărarea în instanța de apel nu au prezentat, solicitând doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în instanța de fond.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Ne pronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel. Soluția de respingere a apelului ca nefondat se adoptă însă numai după examinarea sub toate aspectele a hotărârii pronunțate de prima instanță dacă se ajunge la concluzia că, hotărârea este legală și întemeiată.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței de apel de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Potrivit art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; 6) dacă există circumstanțe care atenuază sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; 16) dacă în privința inculpatului

recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

În ședința de judecată în instanța de apel n-a fost invocată necesitatea administrării de noi probe, precum și n-au fost formulate cereri privind cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță; au fost verificate declarațiile și probele materiale examinate în ședința de judecată în instanța de fond.

Conform art.24 alin.(2), (4) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Potrivit art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

9. Colegiul Penal, în urma verificării circumstanțelor de fapt și de drept, cât și a argumentelor apelantului, ajunge la concluzia că lipsesc careva dubii sau bănuieli care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpaților MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup”, în comiterea faptelor incriminate, astfel că la acest capitol se rețin drept declarative argumentele apărătorului cu referire la faptul că învinuirea este formală și nu este confirmată prin probe.

Audiind opiniile participanților la proces și cercetând suplimentar probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, călăuzindu-se de propria convingere, Colegiul penal conchide că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt, și anume MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup” în interesele căreia a acționat administratorul MATCAȘ Ion, au comis prin participare infracțiunea prelungită de *„coruperea activă” promisiunea și darea, personal, unei persoane publice, de bunuri, sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, fapta săvârșită cu intenție unică, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni infracționale identice, comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o infracțiune*, infracțiune prevăzută de art.art.30,325 alin.(1) Cod penal.

Cu referire la motivele invocate de apelant, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpaților or aceștia urma să fie achitați de sub învinuirea adusă, pe motiv că materialele cauzei penale nu conțin nici o probă pertinentă și concludentă care ar demonstra vinovăția acestora, Colegiul penal constată că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpaților MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup”, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.30,325 alin.(1) Cod penal și în mod legal și întemeiat a fost stabilită și individualizată pedeapsa aplicată ultimului învinuit în comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel consideră că aceste afirmații ale inculpatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpaților MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup”, în comiterea infracțiunii prevăzută la art.30,325 alin.(1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în

ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile lui a elementelor infracțiunii incriminate.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință referitor la recunoașterea vinovăției inculpatului pentru a evita repetări inutile, instanța de apel le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligația instanței să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supusă atenției sale.

10. Prin justificarea probelor cercetate, Colegiul determină ca fiind dovedită vinovăția inculpaților MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup”, în comiterea infracțiunii pentru care au fost deferiți justiției.

Inculpatul MATCAȘ Ion ** fiind audiat în ședința de judecată în instanța de apel, a comunicat că*** s-a întâlnit cu Ghenadie CEBAN să discute despre proiecte agrare. Atunci, raportul de afinitate a solului deja era gata întocmit și eliberat, astfel, nu era cazul ca el lui (Ghenadie CEBAN) să-i ofer mită, apoi a făcut alt raport, dovedind ca bonitatea terenului este aceeași, nefiind cazul sa-i dea mită. A declarat că nu i-a dat nimic, a făcut schimb de cărți de vizită.

La întrebarea avocatului, inculpatul a declarat că din discuții cu CEBAN Ghenadie, acesta i-a comunicat că nu era necesar să modifice destinația terenului din unul agricol, în unul de construcții pentru construirea unui depozit.

La întrebarea procurorului, inculpatul a declarat că stabilirea bonității a fost necesară pentru a stabili dacă trebuie de schimbat destinația terenului, dar până la urmă, nu era necesar. Aceste discuții le-a purtat nu ține minte în ce perioada, prima vizită fiind la depunerea cererii, apoi la ridicarea actelor, apoi pentru consultări. A indicat că mereu la domnul Ghenadie în cabinet se întâlneau

Inculpatul MATCAȘ Ion ** fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, a comunicat că*** cu referire la probe el știe că nu a dat bani și nu a avut pentru ce transmite bani, el a venit cu cerere la IPOT știind nevinovăția lui, cererea era despre formarea altei comisii pentru a-i arăta a doua orară bonitatea pământului la satul ***** r-l Cantemir. S-a examinat cererea, a fost formată o altă comisie după a primit răspunsul oficial de la IPOT în scris, plus dosarul în care s-a constatat că bonitatea este una și aceeași. Pentru el s-a dovedit încă odată că nu a avut pentru ce da bani și nu a avut pentru ce da mita pe cineva, mai mult în video care a examinat discursul de 10 minute cu domnul de la IPOT au fost niște consultări cu referire la divizare, separare și proiectare la obiectivul care trebuia să-l proiecteze. Din motiv că acesta este alt gen de activitate care el nu-l cunoaște.

La întrebările apărătorului MALAI Vitalie, inculpatul a declarat că procedura de stabilire a bonității la primul dosar probabil a fost 6 luni aproximativ. Nu a solicitat urgentarea cererii. Pe lotul dat a dorit să facă un magazin agricol și depozit. El a știut că pentru terenuri agricole care sunt făcute construcții agricole nu trebuie schimbată destinația, dar el a dorit să schimbe destinația. Achitățile pentru serviciile pentru instituția dată au fost făcute plățile prin transfer, fără cash, în contabilitate sunt extrasele achităților. El administrează 3 companii în calitate de director general a companiei în RM, peste hotarele țării are 2 companii, pe zi are foarte multe apeluri și necesită să încarce telefonul de 2 ori.

La întrebările acuzatorului de stat, inculpatul a declarat instanței că când a plecat să facă bonitatea terenului agricol destinația terenului este agricol, la ziua de azi la fel este destinația agricolă. La momentul efectuării bonității nu cunoaște cine din pedologie a fost la fața locului, deoarece nu a participat și nu participă nimeni. În cadrul IPOT când a depus cererea a depus-o la ei în cancelarie, după ce au examinat cererea l-a sunat executorul de acolo dar nu cunoaște cine îi, l-au anunțat că cererea se examinează și este necesar să vină cu ștampila pentru a încheia contractul. Persoana Ghenadie CEBAN din cadrul IPOT o cunoaște. Când a plecat și a ridicat dosarul cu bonitatea în ziua cea prima și ultima dată cu el s-a văzut. Nu ține minte când a fost să ridice bonitatea, dar este undeva scris. Prin intermediul telefonului a discutat cu careva agenți de la IPOT când a fost invitat să semneze contractul și când să ridice actele, dar nu poate comunica dacă a fost Ghenadie CEBAN sau alt angajat de la IPOT. Terenul bonitatea căruia sa efectuat aparține companiei Rinor Group. Contractul care a fost încheiat de către el și IPOT a fost semnat ca administrator a companiei Rinor Group care deține terenul. Cu excepția transferurilor bănești nu a transmis la nimeni nici-un ban. URECHEANU Victor din cadrul IPOT nu cunoaște. Telefonice cu URECHEANU Victor nu cunoaște dacă a discutat a avut câteva apeluri telefonice, a fost telefonat de către angajați și nu a scris numele celor care îl sunau, și a fost invitat pentru a aduce un extras a companiei sau pentru a semna contractul, au fost 2-3 apeluri pe toată perioada de jumate de an. Încheierea contractului s-a efectuat mai operativ după depunerea cererii aproximativ 2 săptămâni. În cadrul IPOT nu știe în care birou a semnat contractul, posibil a fost în 2 birouri, dar la cine nu cunoaște. Nu poate să comunice să avut 13 discuții cu URECHEANU și 7 cu CEBAN , nu ține minte să fost ele, probabil ei l-au telefonat și el nu era în țară. Alte cereri în cadrul IPOT la acea perioadă nu a avut pentru a schimba destinația terenului.

Reprezentantul legal al inculpatului SRL „Rinor-Grup”, fiind audiat în ședința de judecată în instanța de apel, a comunicat că pentru schimbarea destinației nu era necesară stabilirea bonității, însă, din start era necesar pentru că inițial nu știa dacă se poate sau nu de construit pe acel teren.

Reprezentantul legal al inculpatului SRL „Rinor-Grup”, fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, a comunicat că în perioada în care învinuirea este nu era angajat, este angajat în vara anul 2021. Compania nu a avut nimic de câștigat pentru a da mită fiindcă cererea a fost examinată în regim obișnuit și bonitatea terenului sa dovedit a fi reală la expertiza curentă.

11. *Indiferent de faptul că inculpații MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup”, în cadrul ședinței de în instanța de fond și apel nu au recunoscut vinovăția, săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele și anume:*

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul STOIANOV Cristina, care fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că la data de 09 august 2021 Centru Național Anticorupție a reținut lucrătorii institutului de proiectări pentru organizarea teritoriului pentru corupere pasivă. Ea a fost înștiințată că a fost deschis dosarul penal și 6 lucrători au fost reținuți. La fel din presă a cunoscut că au fost reținuți și persoanele care se presupunea că au dat mita la lucrători al institutului. În conclucrarea cu reprezentanții CNA au fost ridicate materialele cercetărilor pedologice, au fost efectuate copiile la contracte, facturi, achitări și prezentate organelor penale pentru examinare. Nu ține minte pe la ce dată a fost audită în calitate de martor, tot în 2021. Susține declarațiile date în calitate de martor.

La întrebările acuzatorului de stat, martorul a mai comunicat instanței că activitatea de bază a institutului de proiectări pentru organizarea teritoriului este: prestarea serviciilor în domeniu reglementării regimului proprietății funciare, organizării teritoriului și cadastrului. Ca partea componentă a primului domeniu este și cercetarea pedologică. Cercetarea pedologică se realizează de către grupa investigații pedologice și laborator, în componența căruia sunt specialiști pedologi cât și laboranți. Activitatea grupei este condusă de către pedolog principal d-nul Ghenadie CEBAN, tot el verifica calitatea materialelor în mod cameral. Din cadrul institutului de proiectări pentru organizarea teritoriului au fost reținuți 3 specialiști pedologi, pedolog principal, director tehnic și un inginer de cadastru. Pentru stabilirea gradului de bonitate procedura este: cererea se înregistrează în cancelarie, se transmite spre repartizarea administratorului, atunci era ea administrator, ea a repartizat cererea, luând în considerație că au mai multe domenii de activitate, a repartizat dlui Ghenadie CEBAN pentru examinarea, determinarea volumului lucrărilor, aprecierea costurilor serviciilor în comun cu secția economie și respectiv întocmirea proiectului contractului. Contractul a ajuns la ea la semnat, respectiv după semnarea contractului urma să execute cercetările pedologice. Contractul între institutului de proiectări pentru organizarea teritoriului și SRL Rinor Grup a fost încheiat pe data de 08 aprilie 2020. Modalitatea de achitare a contractului se efectuează prin transfer sau prin casieria institutului, costul serviciilor se stabilește în baza devizului de cost, care se calculează în baza normativelor economice, devizul este partea componentă a contractului, anexa contractului. Pentru aprecierea costului, parametru principal este suprafața terenului cercetat și numărul probelor de sol, deja pedologul care are experiență în domeniu examinează materialele cartografice existente, apreciază numărul probelor necesare. Achitarea se efectuează până la efectuarea studiului pedologic în avans. Careva plăți suplimentare în afară de cele indicate în contract nu se percep, numai în cazul în care după ieșirea în teren se stabilește că sunt necesare mai multe probe și respectiv valoarea contractului trebuie să fie revizuită, atunci se face acord adițional la contract și se achită în casă sau prin transfer. În cazul Rinor Grup nu a fost perfectat acord adițional.

La întrebările apărătorului MALAI Vitalie, martorul a declarat instanței că pe d-nul Ion MATCAȘ nu îl cunoaște. Reprezentantul Rinor grup nu îl cunoaște. Se admite cercetarea unei porțiuni de teren mai mică din terenul total, în cazul dat dacă porțiunea nu corespunde cu hotarele din cadastru atunci solicitantul trebuie să prezinte o schemă, sau proiectul de formare a porțiunii de teren care urmează a fi cercetat. Proiectul asupra porțiunii poate fi făcut în paralel, se face acțiunea de formare de către o firmă, sau de către institut și în paralele execută cercetări pedologice, principalul să aibă hotare porțiunii de teren. Experții din subordinea sa oferă servicii precum: mai înainte de a iniția procedura de cercetare pedologică cu scopul schimbării categoriei de destinație persoana interesată se adresează ca de obicei la director tehnic, în cazul dat este d-nul MANOLACHE, care de fapt a fost responsabil de calitatea lucrărilor cadastrale și de cercetări pedologice și el a putut să ofere o consultație mai largă pe toate domeniile. Consultațiile sunt gratuite. Institutul de proiectări folosește ca sursă de informare datele portalului www.soluri.md, materialele cartografice existente, plan cadastral, rotofoto plan la diferite precizii și la diferite scări, ce ține de materialele 1 la 10 000 lăsate pe portal aceste materiale au caracter informativ de atâta că au fost executate la scara mai mare, adică nu sunt așa de precise, comparativ cu cercetările detaliate, care se fac în scopul schimbului de destinație. Caracterul informativ este per republică, la nivel de unitate administrativ teritorială aceste cercetări au fost executate în diferiți ani și conform prevederilor legii 1247 din 92, urmau să fie executate odată la 14 ani într-o localitate administrativ teritorială, dar din lipsa surselor de finanțare din bugetul de stat intervalul de executare a lucrărilor într-o localitate ajunge la 20 – 25 de ani. Există pază la intrarea clădirii institutului, clientul din start nimerește în anticameră, acces liber, la fel este acces liber la director tehnic și la pedolog principal, ceia ce ține de lucrătorii grupului investigații pedologice și laborator birourile sunt plasate la etajul trei, și acolo este asigurat accesul numai cu cartelă, adică persoană străină fără persoană din institut nu poate intra. Din specialiștii SAVA se afla la etajul trei unde este acces interzis pentru terțe persoane și CEBAN și MANOLACHE sunt la etajul 2 unde este acces liber. La fața locului ca de obicei ieșeau cu clientul în dependență de transport, în unele cazuri transportul a fost pus la dispoziție de către solicitant, în alte cazuri transportul este din partea institutului. Transportul din partea institutului se asigură atunci când într-o deplasare se organizează mai multe cercetări pedologice amplasate într-o zonă sud, nord, centru. Nu ține minte dacă Rinor Grup a avut nevoie de cheltuieli de transport.

La întrebările apărătorului Cristian IUSTIN, martorul a declarat instanței că procedura de verificare a bonității solului la fața locului este: la fața locului iese din grupă doar specialistul pedolog, cu-i a fost repartizată lucrarea, el reieșind din relieful terenului, hotarele terenului selectate, culoarea la sol, careva momente specifice care vede în teren decide din care loc trebuie de luat proba, și trebuie de luat o probă sau două probe. Nu cunoaște dacă reprezentantul Rinor Grup a fost la fața locului. Laboratorul face analizele de laborator și se stabilesc niște indicatori pentru aprecierea varietății de sol, după acești indicatori anume pedologul stabilește varietatea de sol și denumirea solului și bonitatea lui, conform clasificatorului aprobat. Nu cunoaște de cine se stabilesc indicatorii, aceștia sunt niște indicatori care descriu partea fizico-chimică a solului. Probele de sol care au fost ridicate nu se păstrează. Registrul solurilor Republicii Moldova este creat în bază de hotărâre

de guvern nr.1001 din 2014, a fost creat pe parcursul perioadei 2014-2020, și datele din acest registru intră ca parte componentă a cadastrului funciar care se aprobă anual prin hotărâre de guvern la 01 ianuarie a fiecărui an calendaristic.

12. *Vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal a mai fost demonstrată și prin următoarele mijloace materiale de probă administrate în cadrul urmăririi penale, cercetate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în cadrul ședinței instanței de apel:*

- Procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație cercetarea domiciliului și instalării în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și filmat din 09 iulie 2021, acțiune procesuală prin care s-a stabilit că la 21.05.2021, învinutul MATCAȘ Ion, acționând în numele și în interesele "Rinor-Grup" SRL, a oferit și dat pedologului coordonator CEBAN Ghenadie, din cadrul ÎS „IPOP”, bani ce nu i se cuvin, în sumă de 400 euro, echivalentul a 8652 lei, pentru ca ultimul împreună cu pedologul URECHEANU Victor și SAVA Eduard, să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenul deținut de către „Rinor-Grup” SRL (administrat de MATCAȘ Ion *****) în com. *****, r-l Cantemir, cu nr. cadastral ***** La procesul-verbal a fost anexată stenograma discuțiile purtate de CEBAN Ghenadie și URECHEANU Victor, CEBAN Ghenadii și SAVA Eduard, CEBAN Ghenadii și MATCAȘ Ion, precum și CEBAN Ghenadie, URECHEANU Victor și SAVA Eduard, din 23.04.2021, 26.04.2021, 21.05.2021 și 25.05.2021 (v.I, f.d.54-71);

- Proces-verbal privind efectuarea măsurilor speciale de investigație-interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice din 12.08.2021, acțiune procesuală prin care s-a stabilit că la 25.05.2021, MATCAȘ Ion a purtat două discuții telefonice cu CEBAN Ghenadii cu privire la întâlnirea care urmează în vederea semnării contractelor și facturilor fiscale. La procesul-verbal a fost anexată stenograma discuției purtate de MATCAȘ Ion cu CEBAN Ghenadii din 25.05.2021 (v.I, f.d.159-167);

- Procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație-colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice din 18.11.2021, s-a constatat că la 21.05.2021, în intervalul orelor 13:12:34 - 13:24:57, abonatul cu nr. *****, utilizat de către MATCAȘ Ion, s-a aflat în mun. Chișinău, str. Ialoveni nr. 100/B unde este amplasat sediul ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului". De asemenea, s-a constatat că în perioada 09.04.2021-26.05.2021, MATCAȘ Ion cu CEBAN Ghenadii au purtat 7 apeluri telefonice. În scopul identificării apelurilor purtate de către reprezentanții companiei Rinor-Grup SRL de la nr. ***** cu URECHEANU Victor, la secțiunea căutare este indicat numărul acestuia și anume *****, astfel că se constată că în perioada 05.04.2021-16.05.2021, persoanele menționate au purtat 13 apeluri telefonice (v.II, f.d.118-120);

- Suportul electronic de model CD-R/DVD-R cu Nr. de inventar DIA-126/2021/1, pe care se conține înregistrările audio/video a discuțiilor dintre de CEBAN Ghenadie și URECHEANU Victor, CEBAN Ghenadii și SAVA Eduard, CEBAN Ghenadii și MATCAȘ Ion, precum și CEBAN Ghenadie, URECHEANU Victor și SAVA Eduard, din 23.04.2021, 26.04.2021, 21.05.2021 și 25.05.2021, efectuate în cadrul măsurii speciale de investigație

cercetarea domiciliului și instalării în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și filmat, pentru observarea și înregistrarea evenimentelor care se produc în biroul de serviciu a șefului secției cercetări pedologice, CEBAN Ghenadii, din incinta ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului" (v.II, f.d.133);

- ***Suportul electronic de model CD-R cu numărul de ordine 1887/21*** pe care se conține înregistrările comunicărilor telefonice dintre MATCAȘ Ion cu CEBAN Ghenadii din 25.05.2021, efectuate în cadrul măsurii speciale de investigație interceptarea comunicărilor telefonice (v.II, f.d.138);

- ***Suportul electronice de model CD-R cu numărul de ordine 8138/21*** pe care se conține

colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice, deținute despre numărul de telefon utilizat de către MATCAȘ Ion (v.II, f.d.121);

- ***Procesul-verbal de cercetare a obiectelor/documentelor din 08.09.2021***, acțiune procesuală prin care a fost cercetat contractul nr.5-33 din 08.04.2021 și a materialelor investigațiilor pedologice în scopul aprecierii notei de bonitate a solului pe două sectoare, amplasate în UAT *****, r. Cantemir (SRL „Rinor-Grup”) ridicate de la ÎS” Institutului de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din 11.08.2021. Prin urmare, s-a constatat că în baza contractului nr.5-33/21 din 08.04.2021, încheiat între ÎS IPOT și SRL Rinor-Grup, pedologul SAVA Eduard, a efectuat studiul pedologic pentru terenul nr. cadastral *****, situat în UAT *****, r. Cantemir, astfel, s-a constatat că nota de bonitate este de 51. La fel, a fost constatat că, de către pedologul SAVA Eduard, la 01.04.2021, de pe terenul nr. cadastral *****, situat în UAT *****, r. Cantemir, a fost preluat un profil (încercări) și anume nr.2. Totodată, s-a constatat că studiul pedologic pentru terenul menționat a fost contrasemnat de către directorul tehnic V. MANALACHI și pedologul principal Gheorghe CEBAN (v.II f.d.78-79);

- ***Procesul-verbal de examinare din 14.08.2021***, a fost examinat un CD-R cu numărul de identificare 6388/21, ridicat la 10.09.2021 de la SA „Orange” mun. Chișinău, str. Belgrad, pe care se află descifrarea convorbirilor telefonice purtate de la numărul de telefon utilizat de către MATCAȘ Ion. Astfel, se constată că, în perioada 01.03.2021-26.05.2021, MATCAȘ Ion și CEBAN Ghenadie au purtat 7 apeluri telefonice, dintre care 6 au fost inițiate din partea reprezentanții companiei Rinor-Grup SRL iar unul este de intrare de la CEBAN Ghenadii. În scopul identificării apelurilor purtate de către reprezentanții companiei Rinor-Grup SRL de la nr.***** cu URECHEANU Victor, la secțiunea căutare este indicat numărul acestuia și anume *****, astfel că se constată că în perioada 02.04.2021-26.05.2021, persoanele menționate au purtat 11 apeluri telefonice și au expediat 2 SMS-uri (v.II f.d.92-93);

- ***Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.09.2021***, în scopul identificării dacă imaginile recepționate ca rezultat al măsurii speciale de investigație, cercetarea domiciliului și instalării în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și filmat, pentru observarea și înregistrarea evenimentelor care se produc în biroul de serviciu a șefului secției cercetări pedologice, CEBAN Ghenadii, din incinta ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, corespund cu cele

faptice. Astfel, s-a constatat că biroul de serviciu a șefului secției cercetări pedologice, CEBAN Ghenadii, este amplasat în incinta ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului", mun. Chișinău, str. *****(v.II f.d.96-103);

- **Procesul-verbal de cercetare a obiectelor/documentelor din 16.08.2021**, ridicate în cadrul percheziției din 09.08.2021 de la sediul companiei "Rinor-Grup" SRL. Astfel, fiind supuse examinării actele ridicate s-a constatat: contractul nr. 5-33 din 08.04.2021 încheiat între ÎS IPOT și SRL Rinor-Grup; materialele investigațiilor pedologice în scopul aprecierii notei de bonitate a solului pe sectorul de teren cu nr. cadastral *****, amplasate în UAT *****, r-l Cantemir (Rinor-Grup SRL); Extras din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor nr. cadastral *****, pe o filă; Cererea nr. *****in 25.06.2021, pe o filă; Copia BI MATCAȘ Ion, pe o filă; Cererea "Rinor-Grup" SRL adresată către Administratorului Institutului de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului d-nei Cristina Stoianov, prin care solicită institutului întocmirea dosarului privind schimbarea categoriei de destinației a terenului agricol nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,1645 ha, pentru construcția unui depozit și magazin cu produse agricol, pe o filă în original; Argumentarea Rinor-Grup" SRL referitor la necesitatea construcției un depozit și magazin cu produse agricol, pe o filă; Cererea "Rinor-Grup" SRL adresată către Administratorului Institutului de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului d-nei Cristina Stoianov, prin care solicită întocmirea dosarului privind schimbarea categoriei de destinație a terenului agricol nr. *****, pe o filă; Certificat privind valoarea bunului imobil nr. *****in 25.06.2021, pentru nr cadastral *****din com. ***** r. Cantemir, extravilan, pe o filă; Procură emisă de către "Rinor-Grup" SRL, pentru MATCAȘ Ludmila, pe o filă; Procură emisă de către "Rinor-Grup" SRL, pentru MATCAȘ Ludmila, pe o filă; Argumentarea Rinor-Grup" SRL referitor la necesitatea construcției un depozit și magazin cu produse agricol, pe o filă; Proiect concepție /06.2021-PS a "Depozit de produse agricole și oficiu de tip parter din Drumul Național R34, km 82, com. *****, r. Cantemir, R. Moldova, nr. cad. Al terenului ***** pe 21 file; Extras din Registrul de stat al persoanelor juridice "Rinor-Grup" SRL, pe o filă; Copia BI MATCAȘ Ion, pe o filă; Contract de vânzare-cumpărare nr. 1029, pe 3 file; Proces verbal privind modificarea destinației a terenului din anul 2021 fără dată și număr în 6 exemplare pe 6 file în original semnat doar de către administratorul I. MATCAȘ și reprezentantul ÎS "IPOT" D. CEGLATONEV. Schița de proiect, pe 6 file; Proiectul de decizie a Consiliului comunal ***** cu privire la aprobarea schemei de amplasare a imobilului per. juridic "Rinor-Grup" SRL și schimbarea categoriei de destinație a terenului pe o filă nesemnată cu anexă proces verbal privind modificarea destinației a terenului din anul 2021 fără dată și număr semnat doar de către administratorul I. MATCAȘ și reprezentantul ÎS "IPOT" D. CEGLATONEV. Și schița de amplasare a imobilului pe o filă. Argumentarea companiei "Uprise Studio" SRL pe o filă; EXEMPLU Cerere adresată către ÎS "IPOT" de către compania "Uprise Studio" SRL pe o filă; EXEMPLU Cerere nr. 62 din 04.05.2021, pentru emiterea avizului la examinarea schemelor de amplasare a imobilului pe o filă (v.II f.d.55-57);

- **Documente și mijloace materiale de probă, recunoscute prin ordonanța din 01.12.2021:**

- nr.5-33 din 08.04.2021 și a materialelor investigațiilor pedologice în scopul aprecierii notei de bonitate a solului pe sectorul de teren cu nr. cadastral *****, situat în UAT *****, r. Cantemir, examinate prin procesul verbal din 20.08.2021;

- CD-R cu numărul de identificare 6388/21, ridicat la 10.09.2021 de la SA „Orange” mun. Chișinău, examinat prin procesul verbal din 20.09.2021;

- CD-R cu numărul de identificare 8138/21, ridicat la 10.09.2021 de la SA „Orange” mun. Chișinău, examinat prin procesul verbal din 18.11.2021;

- actele ridicate în cadrul percheziției din 09.08.2021 de la sediul companiei ”Rinor Group” SRL, examinate prin procesul verbal din 16.08.2021 (v.II, f.d.94-95);

- Copia autentificată a fișei postului pe numele pedologului coordonator al ÎS „IPOT” CEBAN Ghenadii din 10.04.2014, pe 4 file (v.I, f.d.183-186).

13. În continuare, prin prisma art.24 alin.(3) Cod de procedură penală, care prevede că „părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de apel atestă că partea apărării, în susținerea poziției sale a prezentat spre cercetare instanței următoarele înscrisuri:

- 2 mostre cartelelor de vizită a lui MATCAȘ Ion;

- Raportul ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului,, efectuat din oficiu în vederea stabilirii corectitudinii determinării bonității solului; -

Copia scrisorii ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului,, nr.01-6-11/18 din 10.01.2023.

14. Subsumând circumstanțele factuale prezentate anterior, Colegiul, analizând declarațiile inculpaților, precum și probele administrate pe parcursul urmăririi penale, cercetate în ședința de judecată și verificate în instanța de apel, apreciind fiecare probă din perspectiva pertinentei, concludenței, veridicității și utilității, și având în vedere coroborarea tuturor probelor în ansamblu, reține că, dincolo de orice dubiu rezonabil, vinovăția inculpaților MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup” în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal, a fost pe deplin dovedită.

La pronunțarea sentinței, instanța de fond a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept și a tras în mod justificat concluzia că inculpații au săvârșit infracțiunea imputată. Aceasta a rezultat din analiza totalității probelor acumulate în cauză, care au fost corect apreciate conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, respectiv în ceea ce privește pertinenta, concludența, veridicitatea și utilitatea fiecărei probe, precum și coroborarea acestora în ansamblu. În aceste condiții, nu există temei pentru o reanalizare a probelor, instanța de apel fiind în totalitate solidară cu concluziile instanței de fond privind evaluarea probelor care au stat la baza sentinței de condamnare.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpaților, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai

impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*). Astfel, Colegiul penal preia argumentarea vinovăției primei instanțe și constată temeinicia acesteia.

Conform art.6 alin.(1) Cod penal, *persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție*.

Astfel, Colegiul penal în conformitate cu prevederile art.27 Cod de procedură penală, *verificând probele administrate prin prisma prevederilor art.95 Cod de procedură penală, adică din punct de vedere a admisibilității lor, le apreciază ca fiind pertinente, concludente și utile, ori în ședință nu s-au stabilit circumstanțe care să indice la admiterea a careva încălcări esențiale, ce ar determina neadmiterea lor*. Așadar, conform prevederilor art.99 Cod de procedură penală, *„alin.(1) în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză. Alin.(2) probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță”*.

Din economia rigorilor art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Alin.(4) instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate”*.

Colegiul penal, audiind participanții la proces și verificând, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, probele administrate la etapa urmăririi penale, cercetarea judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, constată că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt, atribuind faptelor reținute în sarcina inculpaților încadrarea juridică corespunzătoare. Astfel, s-a reținut comiterea de către inculpații MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup”, prin participație, a infracțiunii prelungite de „*corupere activă*” – *promisiunea și darea, personal, unei persoane publice, de bunuri, sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, în scopul de a determina sau de a întârzia ori grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia. Fapta a fost săvârșită cu intenție unică, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni infracționale identice, comise cu un singur scop*, alcătuit, în ansamblu, o infracțiune prevăzută de art.30, 325 alin.(1) Cod penal.

Colegiul penal reține că declarațiile apărării privind nevinovăția inculpaților sunt contrazise de totalitatea probelor pertinente, concludente, utile și veridice, administrate și cercetate în ședința de judecată, respectiv declarațiile martorilor și cumulul de probe cercetate. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează, fără dubiu rezonabil, vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate. Iar nerecunoașterea vinei de către inculpați este apreciată de instanța de apel ca o metodă de apărare și constituie un drept garantat de art.66 Cod de procedură penală și art.6 CEDO. Persoana care deține calitatea de

inculpat pe parcursul procesului penal nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații, iar aceasta nu poate constitui o circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei.

Analizând solicitarea apărării privind emiterea unei sentințe de achitare în privința inculpaților MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup”, învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal constată că această solicitare nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, lipsind temeiuri pentru implicarea instanței de apel în sensul casării Sentinței contestate în partea constatării vinovăției inculpaților.

În acest sens, Colegiul penal apreciază că declarațiile martorilor audiați în ședința instanței de fond sunt consecutive, logice și se coroborează atât între ele, cât și cu celelalte probe de pe dosar. În lipsa unor circumstanțe care să pună la îndoială credibilitatea acestora, instanța le apreciază ca veridice și, respectiv, admisibile.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpaților MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup”, calificându-le drept neveridice și depuse cu scopul evitării răspunderii penale, deoarece se contrazic cu întregul sistem de probe administrate în instanța de fond, care infirmă în totalitate versiunea inculpaților. Faptul că aceștia nu au recunoscut vinovăția la nici o etapă a procesului penal nu constituie temei de achitare, nerecunoașterea vinovăției fiind un drept al inculpaților, dar nu o circumstanță care determină soluția de achitare.

În consecință, Colegiul penal reține că informațiile obținute atât în faza urmăririi penale, cât și din declarațiile martorilor în instanță, coroborate cu celelalte mijloace materiale de probă, nu infirmă concluziile instanței privind vinovăția inculpaților și existența faptei. Aceste probe nu generează alte versiuni sau inadvertențe care să pună la îndoială responsabilitatea penală, fiind apreciate în ansamblu, alături de celelalte probe, fără a fi considerate decisive în sensul infirmării vinovăției.

Sub acest auspiciu, Colegiul mai susține că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că, deși articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabilește reguli privind admisibilitatea probelor, problemă care trebuie să fie reglementată în primul rând de dreptul național (*Lhermitte v. Belgia [MC], 29 noiembrie 2016, § 83*), or atunci când Curtea Europeană verifică încălcări ale procedurii de administrare a probelor, ea constată modul în care această încălcare afectează caracterul echitabil al întregii proceduri (*Bykov v. Rusia [MC], 10 martie 2009, § 89, Prade v. Germania, 3 martie 2016, §33, Dimitrov și Momin v. Bulgaria, 7 iunie 2018, § 51, 62*).

Suplimentar, la aspectul informațiilor oferite de către inculpat cu ocazia audierii sale în calitate de bănuț și învinuit, instanța de apel mai precizează că aprecierea unor declarații ale unui acuzat în cadrul unui proces penal reprezintă o importanță deosebită. Din alt punct de vedere însă, dacă bănuțul, învinuitul sau inculpatul ascunde realitatea, prin necoroborarea declarațiilor sale mincinoase cu alte probe administrate și contrare acestora, organul judiciar poate sesiza reaua sa credință, apreciind că declarația lui nu face decât să confirme dovezile care-i indică vinovăția sau cel puțin reprezintă o metodă de apărare în cazul răspunderii penale pentru săvârșirea unei infracțiuni grave.

15. În acest sens Colegiul ține să menționeze faptul că în corespundere cu art.51 Cod penal, *temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar*

componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală. Articolul 52 alin.(1) Cod penal, stipulează că se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

În corespundere cu art.113 alin.(2) Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

În concordanță cu dispoziția art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, care trebuie să corespundă cu strictete dispoziției art.281 alin.(2) Cod de procedură penală, iar din conținutul alin.(2) al aceleiași norme din Cod de procedură penală, modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare.

Instanța de apel remarcă că, în privința inculpaților a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare, respectiv în contextul art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, instanța de apel a constatat că lui MATCAȘ Ion ***** și SRL „Rinor-Grup” le-a fost adusă la cunoștință atât natura și cauza acuzației în materie penală, cât și probele pe care se fundamentează aceasta, inclusiv într-o limbă accesibilă acestuia, cu participarea apărătorului.

Totodată instanța de judecată este obligată, prin prisma prevederilor art.384 alin.(3) Cod de procedură penală că *la emiterea sentinței aceasta să fie legală, întemeiată și motivată.* Relevante în acest sens sunt și prevederile art.6 al CEDO și anume dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată.

La adoptarea sentinței instanța de judecată potrivit prevederile art.385 alin.(1) pct.1-4) Cod de procedură penală, trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: *1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.*

Totodată conform art.389 Cod de procedură penală, *sentința de condamnarea se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.* Instanța de judecată, și-a bazat constatările pe probele verbale și în scris prezentate și în analiza faptului dacă acuzațiile sunt bine justificate standardul de dovadă este acel al „în afara dubiilor rezonabile”.

16. Cu referire la învinuirea formulată în privința lui MATCAȘ Ion privind comiterea infracțiunii prevăzută de art.art.30, 325 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal reține următoarele:

În acest sens, Colegiul penal menționează că MATCAȘ Ion, în luna februarie 2021, data exactă nu a fost posibil de stabilit, activând în calitate de administrator al companiei "Rinor-Grup" SRL, aflându-se în mun. Chișinău, având intenția oferirii și dării mijloacelor bănești unor persoane publice și anume angajaților ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului" din mun. Chișinău, acționând în interesele companiei "Rinor-Grup" SRL, urmărind scopul diminuării bonității solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către "Rinor-Grup", în com. *****, rl Cantemir, în cadrul unei discuții purtate cu pedologul principal, Ghenadii CEBAN , a inițiat o propunere referitor la diminuarea punctajului de bonitate în investigațiile pedologice în schimbul unei remunerații ilicite, și anume să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către "Rinor-Grup", în com. *****, r-l Cantemir (administrator și fondator fiind MATCAȘ Ion *****), cu suprafață totală de 0,1645 ha. Ulterior la 21.05.2021, în intervalul orei 13:12-13:24, tot el, continuându-și intențiile sale ilegale, acționând cu intenție directă și în interesele companiei "Rinor-Grup" SRL, aflându-se în biroul de serviciu nr.205, amplasat în incinta ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului" din mun. Chișinău, str. ***** conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, dându-și seama că prin acțiunile sale încalcă ordinea relațiilor sociale cu privire la buna desfășurare a activității în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere, urmărind scopul propus anterior, în cadrul unei discuții purtate cu pedologul coordonator Ghenadii CEBAN, conform înțelegerii prealabile, a transmis acestuia bani ce nu-i se cuvin, în sumă de 400 euro (care conform cursului valutar stabilit de către Banca Națională, la data de 21.05.2021 era echivalentul a 8641 lei), pentru că Ghenadii CEBAN, în complicitate cu URECHEANU Victor și alți angajați ai ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului", nu și-au îndeplinit obligațiile de serviciu și anume într-un final au indicat o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către "Rinor-Grup", în com. *****, rl Cantemir (administrator și fondator fiind MATCAȘ Ion *****), cu suprafață totală de 0,1645 ha..

În susținerea concluziilor sale, Colegiul reține declarațiile martorului acuzării STOIANOV Cristina, care fiind audiată în cadrul ședinței de judecată a arătat că, la data de 09 august 2021, Centru Național Anticorupție a reținut lucrătorii ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” pentru corupere pasivă, fiind deschis un dosar penal și ridicate materialele cercetărilor pedologice, contractele, facturile și alte documente relevante pentru examinarea organelor penale. Martorul a explicat că activitatea de bază a institutului constă în prestarea serviciilor în domeniul reglementării regimului proprietății funciare, organizării teritoriului și cadastrului, cercetarea pedologică reprezentând o componentă esențială a acestei activități. Aceasta este realizată de grupa „Investigații pedologice și laborator”, condusă de pedologul principal Ghenadii CEBAN, care verifică calitatea materialelor, determină volumul probelor necesare și apreciază costul serviciilor în baza devizului de cost și a normativelor economice aplicabile, iar plata serviciilor se efectuează în

avans, conform contractului semnat. Martorul a precizat că orice plată suplimentară în afara prevederilor contractuale nu este permisă, necesitând întocmirea unui acord adițional.

Totodată, martorul a subliniat că procedura de prelevare a probelor de sol și stabilire a bonității respectă reguli stricte, pedologul principal conducând activitatea, iar accesul la birourile de lucru este controlat, etajul trei fiind accesibil numai personalului autorizat. Laboratorul efectuează analize fizico-chimice pentru determinarea varietății și bonității solului, iar materialele informative, cum sunt datele portalului www.soluri.md și planurile cadastrale existente, sunt utilizate doar cu scop informativ. Martorul a explicat în detaliu modul de înregistrare a cererilor, repartizarea lucrărilor către pedologul principal, întocmirea contractelor și fluxul de verificare a lucrărilor, evidențiind că activitatea institutului este guvernată de proceduri oficiale și reguli transparente, iar orice abatere de la acestea nu face parte din practica obișnuită.

Aceste declarații confirmă modul organizat și reglementat de desfășurare a activității ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” și relevă că orice intervenție externă, precum solicitarea unei modificări a bonității solului, trebuie să respecte procedurile oficiale și să fie documentată conform reglementărilor aplicabile.

Prin urmare Colegiul conchide că martorul STOIANOV Cristina, a oferit detalii clare și logice despre procedurile interne ale institutului și modul de derulare a cercetărilor pedologice, precum și a declarat faptul că plăți suplimentare în afara contractului nu sunt prevăzute și orice abatere de la proceduri ar fi neobișnuită. Totodată, martorul a evidențiat rolul pedologului principal și controlul strict al accesului la birouri, ceea ce arată că orice intervenție externă trebuie documentată oficial și a explicat clar fluxul de achitare, verificare și prelevare a probelor, subliniind importanța respectării procedurilor și legalității în activitatea institutului.

Instanța de apel apreciază declarațiile martorului acuzării STOIANOV Cristina ca pertinente, credibile și depuse sub jurământ, nefiind formulate de către partea apărării obiecții cu privire la conținutul sau veridicitatea acestora. Colegiul reține că, deși martorul nu a oferit detalii directe privind acțiunile specifice întreprinse de inculpatul MATCAȘ Ion în raport cu persoana publică angajată la ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, în contextul coruperii active, *informațiile furnizate sunt relevante pentru aprecierea cadrului legal și procedural în care se desfășoară activitatea institutului.*

Martorul a descris competențele ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, procedura de determinare a gradului de bonitate a solului, modalitățile de achitare a serviciilor prestate și responsabilitățile persoanelor implicate în cercetarea pedologică. Aceste informații permit instanței să stabilească modul în care inculpatul ar fi trebuit să acționeze în limitele legii, evidențiind rigorile procedurale aplicabile și cadrul legal al serviciilor prestate de institut, precum și verificarea și controlul activității personalului implicat.

Prin urmare, declarațiile martorului constituie probe relevante în elucidarea circumstanțelor cauzei și în aprecierea raporturilor juridice și a procedurilor legale ce guvernează activitatea ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, contribuind la stabilirea adevărului material în prezenta cauză penală.

În altă ordine de idei, Colegiul penal reține că vinovăția inculpatului MATCAȘ Ion cu privire la săvârșirea actelor de corupere activă este susținută și prin alte mijloace de probă administrate în cauză și analizate de instanță. În acest sens, se face trimitere la conținutul proceselor-verbale ale măsurilor speciale de investigație, care confirmă faptele imputate.

*Astfel, procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație – cercetarea domiciliului și instalarea aparatelor de supraveghere și înregistrare audio-video, fotografiat și filmat, din 09.07.2021, arată că la data de 21.05.2021, inculpatul MATCAȘ Ion, acționând în numele și în interesele „Rinor-Grup” SRL, a oferit și dat pedologului coordonator CEBAN Ghenadie, din cadrul ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, suma de 400 euro (echivalentul a 8652 lei), cu scopul ca acesta, împreună cu pedologii URECHEANU Victor și SAVA Eduard, să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic aferent terenului cu nr. cadastral *****, deținut de „Rinor-Grup” SRL, în com. *****, r-l Cantemir. La procesul-verbal a fost anexată stenograma discuțiilor purtate între CEBAN Ghenadie și ceilalți pedologi, precum și între aceștia și MATCAȘ Ion, în datele de 23.04.2021, 26.04.2021, 21.05.2021 și 25.05.2021 (v.I, f.d.54-71).*

În completare, *procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicațiilor telefonice din 12.08.2021* relevă că la data de 25.05.2021, inculpatul MATCAȘ Ion a purtat două discuții telefonice cu CEBAN Ghenadie, referitoare la întâlnirea ce urma să aibă loc în vederea semnării contractelor și a facturilor fiscale. Stenograma discuțiilor telefonice, anexată la procesul-verbal (v.I, f.d.159-167), confirmă aceste comunicări.

Totodată, *procesul-verbal privind colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice din 18.11.2021* stabilește că, la 21.05.2021, între orele 13:12:34 și 13:24:57, abonatul cu nr. *****, utilizat de MATCAȘ Ion, s-a aflat la sediul ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, situat în mun. Chișinău, str. *****De asemenea, s-a constatat că în perioada 09.04.2021 – 26.05.2021, MATCAȘ Ion și CEBAN Ghenadie au purtat șapte apeluri telefonice, iar reprezentanții „Rinor-Grup” SRL au avut 13 apeluri telefonice cu pedologul URECHEANU Victor, în perioada 05.04.2021 – 16.05.2021 (v.II, f.d.118-120).

În plus, Colegiul a analizat suportul electronic de model CD-R/DVD-R, nr. inventar DIA-126/2021/1, care conține înregistrările audio-video ale discuțiilor dintre CEBAN Ghenadie și URECHEANU Victor, CEBAN și SAVA Eduard, CEBAN și MATCAȘ Ion, precum și dintre CEBAN, URECHEANU și SAVA, desfășurate în datele de 23.04.2021, 26.04.2021, 21.05.2021 și 25.05.2021, în cadrul măsurii speciale de investigație privind cercetarea domiciliului și instalarea aparatelor de supraveghere pentru observarea biroului de serviciu al pedologului coordonator CEBAN Ghenadie (v.II, f.d.133). De asemenea, suportul electronic CD-R nr. 1887/21 cuprinde înregistrările comunicațiilor telefonice dintre MATCAȘ Ion și CEBAN Ghenadie din 25.05.2021 (v.II, f.d.138), iar CD-R nr. 8138/21 conține informațiile colectate de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind numărul de telefon utilizat de MATCAȘ Ion (v.II, f.d.121).

Prin urmare, analiza cumulativă a probelor administrate – procesele-verbale ale măsurilor speciale de investigație, stenogramele discuțiilor audio și video, precum și datele privind comunicațiile electronice – confirmă că inculpatul MATCAȘ Ion a acționat în mod intenționat și coordonat pentru a influența ilegal activitatea persoanelor publice, prin oferirea

și dare a unei remunerații ilicite, în scopul obținerii unui avantaj concret pentru „Rinor-Grup” SRL. Aceste probe documentează în mod direct faptele imputate, consolidând concluzia privind existența și comiterea infracțiunii de corupere activă de către inculpat.

Astfel, Colegiul constată că datele obținute prin măsurile speciale de investigație cu privire la caracterul acțiunilor ilegale ale inculpatului MATCAȘ Ion, privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal, se află în deplină coroborare și nu prezintă divergențe cu celelalte probe administrate în cauză. În acest sens, se face referire la conținutul procesului-verbal de cercetare a obiectelor și documentelor din 08.09.2021, prin care au fost examinate contractul nr.5-33 din 08.04.2021 și materialele investigațiilor pedologice aferente stabilirii notei de bonitate a solului pe două sectoare situate în UAT *****, r. Cantemir (SRL „Rinor-Grup”), ridicate de la ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” la data de 11.08.2021.

Analiza probelor a relevat că, în baza contractului nr.5-33/21 din 08.04.2021, pedologul SAVA Eduard a efectuat studiul pedologic pentru terenul cu nr. cadastral *****, situat în UAT *****, r. Cantemir, stabilindu-se o notă de bonitate de 51. Totodată, s-a constatat că, la data de 01.04.2021, de pe terenul respectiv a fost preluat un profil de sol (încercări) nr.2, iar studiul pedologic a fost contrasemnat de directorul tehnic V. MANOLACHI și de pedologul principal Gheorghe CEBAN (v.II, f.d.78-79).

De asemenea, procesul-verbal de examinare din 14.08.2021 a relevat că pe CD-R nr.6388/21, ridicat la 10.09.2021 de la SA „Orange”, mun. Chișinău, se regăsesc convorbirile telefonice purtate de numărul utilizat de MATCAȘ Ion. Astfel, în perioada 01.03.2021 – 26.05.2021, MATCAȘ Ion și CEBAN Ghenadie au purtat șapte apeluri telefonice, dintre care șase inițiate de către reprezentanții SRL „Rinor-Grup”, iar unul de intrare de la CEBAN Ghenadie. În scopul identificării apelurilor cu URECHEANU Victor, s-a constatat că, în perioada 02.04.2021 – 26.05.2021, au fost efectuate 11 apeluri telefonice și două SMS-uri (v.II, f.d.92-93).

Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.09.2021 a confirmat că imaginile obținute în urma măsurii speciale de investigație – cercetarea domiciliului și instalarea aparatelor de supraveghere și înregistrare audio-video – corespund cu situația de fapt, constatându-se amplasarea biroului de serviciu al șefului secției cercetări pedologice, CEBAN Ghenadie, în incinta ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, mun. Chișinău, str. *****, bir.205 (v.II, f.d.96-103).

În plus, procesul-verbal de cercetare a obiectelor și documentelor ridicate în cadrul percheziției din 09.08.2021 de la sediul SRL ”Rinor-Grup” a relevat următoarele elemente de probă: contractul nr.5-33 din 08.04.2021; materialele investigațiilor pedologice aferente terenului cu nr. cadastral *****; extrasul din Registrul bunurilor imobile; cererile SRL „Rinor-Grup” adresate ÎS ”IPOT” privind schimbarea categoriei de destinație a terenului; copiile BI ale inculpatului MATCAȘ Ion; proiectele de amplasare a imobilului; procesele-verbale privind modificarea destinației terenului; argumentarea companiei privind necesitatea construcției depozitului și magazinului agricol; și alte documente relevante (v.II, f.d.55-57).

17. Prin coroborarea tuturor probelor administrate – contracte, materiale pedologice, convorbiri telefonice, corespondență oficială și înregistrări audio-video – se constată că

inculpatul MATCAȘ Ion a acționat cu intenție directă și în scopul obținerii unui avantaj patrimonial necuvenit, oferind și dând bani persoanelor implicate în determinarea notei de bonitate a solului. Datele probatorii demonstrează caracterul ilegal al acțiunilor inculpatului și confirmă în mod direct săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal.

Astfel, Colegiul apreciază că mijloacele de probă scrise administrate în cauză sunt pertinente, concludente și utile pentru elucidarea împrejurărilor cauzei, prezentând un grad ridicat de coerență și coroborare reciprocă, fără a se constata divergențe între acestea. Veridicitatea probelor nu a fost contestată de părțile participante la proces, iar conținutul lor se află în deplină concordanță cu celelalte mijloace de probă cercetate în cadrul ședinței de judecată, consolidând concluziile privind caracterul ilegal al acțiunilor inculpatului.

În baza celor analizate supra, instanța de apel subliniază că existența unei înțelegeri prealabile privind transmiterea unei remunerații ilicite între CEBAN Ghenadie și MATCAȘ Ion se confirmă prin conținutul procesului-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație cercetarea domiciliului și instalării în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și filmat din 09 iulie 2021 (v.I, f.d.54-71). Or potrivit conținutului Stenogramelor anexate la proces-verbal privind discuțiile telefonice din 23.04.2021 (purtate dintre CEBAN Ghenadie și URECHEANU Victor), 26.04.2021, ora 09:46-09:47 și 10:41-10:43 (purtate dintre CEBAN Ghenadie și URECHEANU Victor), din 26.04.2021 (dintre CEBAN Ghenadie și SAVA Eduard) se constată că interlocutorii manifesta un interes sporit în privința „Rinor Grup,, SRL, numindu-l pe MATCAȘ Ion „*cel de la ******”, și se interesau dacă acesta din urma nu l-a sunat ce CEBAN, formulând întrebări „*Ghena, ***** așa și nu te-a sunat?*”, „*Da cu ***** ,așa și nu mai vine acela?*”, „*Nu te-a mai sunat acesta cu *****?*”.

Mai mult decât atât, faptul nemijlocit a transiterii banilor, a remunerației ilicite de către inculpatul MATCAȘ Ion ***** către angajatul ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, CEBAN Ghenadie, scopul transiterii mijloacelor bănești, prin urmare, caracterul ilegal al acestora, este demonstrat incontestabil prin conținutul aceluiași proces-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație cercetarea domiciliului și instalării în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și filmat din 09 iulie 2021 (v.I, f.d.54-71), și anume Stenogramei din 21.05.2021, ora 13:12:34- 13:24:57, care reprezintă discuție între CEBAN Ghenadie (CG) și MATCAȘ Ion (MI):

”””””

- MI: Eu am vorbit cu Vitalie...

- CG: Dorică

- MI: Da. Cît?

- CG: Da, da! Pe așeia, da prin mine. L-ai sunt pe dînsu?

- MI: Eu am vorbit cu dînsul... și-o zis că uăi...asta ia... –

CG: Eu îs pe loc, da, da...

- MI: Spune te rog...ăăă. El acolo mi-a numit o... să fac... la ce sumă să ieșim?

- CG: Apă el ce ți-o spus?

- MI: El mi-a spus cinci sute.

- CG: Apă asta noi ne-am înțeles. Și-o zis că vre în două etape? Sau și-ai zis tu?

- MI: Mai puțin?
- CG: Nu cât , cât ai tu aproximativ?
- MI: Nu patru sute de euro.
- CG: A?
- MI: **Patru sute de euro.**
- CG: *Îhî (dă afirmativ din cap)*
- MI: Merge?
- CG: (Dă afirmativ din cap)
- MI: (se scoală de la masă și începe să scoată banii din portmoneu) Și așa și i-am spus, cî văi știi te-am auzit

- ...
- MI: (termină de numărat banii și-i transmite lui CG, care-i pune în buzunarul din spate-dreapta a pantalonilor) Eu ție își mulțumesc!

-
Astfel discuția purtată în data de 21.05.2021 între MATCAȘ Ion și CEBAN Ghenadie, în intervalul 13:12–13:24, indică în mod nemijlocit transmiterea sumei de 400 euro, echivalentul a 8652 lei, precum și acordul părților asupra modalității și cuantumului plății. Dialogul este extrem de relevant din perspectiva stabilirii vinovăției inculpatului, deoarece MATCAȘ Ion întreabă explicit suma de plată și confirmă modul de transmitere („Nu patru sute de euro?”; „Merge?”), ceea ce demonstrează intenția de a oferi o remunerație ilicită.

CEBAN Ghenadie confirmă primirea sumei și acordul asupra efectuării acțiunilor în schimbul acesteia („Îhî”, „Da, na el e normal, el s-o achitat cu mine”).

Respectiv, transferul efectiv al banilor este consemnat cu detalii precise privind modul fizic de predare și depozitare („...își pune banii în buzunarul din spate-dreapta a pantalonilor”), eliminând posibilitatea interpretării că ar fi vorba de alt obiect, cum invocă partea apărării („*cartela de vizită*”).

Astfel, faptul primirii remunerației ilicite și anume a banilor (și nu cartela de vizită după cum invocă partea apărării) de către CEBAN Ghenadie se confirmă prin discuție purtată de către acesta cu URECHEAN Victor, comunicându-i: „...Acolo *****ul cela, la 8 mii neam înțeles...”, precum și prin convorbiri purtate de către CEBAN Ghenadie (CG) cu SAVA Eduard (SE) și URECHEAN Victor (UV), fapt care se demonstrează prin conținutul Stenogramei din 25.05.2021, ora 11:33:21-11:38:10 (v.I, f.d.71):

- ”...
- SE: Cu aista...ăăă, cum familia lui *** ista, *** ! Din bursuc, ***! Tu vorbește serios cu dânsul!
- CG: Nu, el s-o achitat cu mine!
- SE: Da?
- CG: Da, na el e normal, el s-o achitat cu mine (ia geanta de mână de pe tumbă și începe a scoate banii)
- SE: Pe amândouă sau numai pe Bursuc?
- CG: Amândouă... eu trebuie să-ți dau ție **banii**
- ...”

Prin urmare Colegiul constată că convorbirile purtate de CEBAN Ghenadie cu SAVA Eduard și URECHEANU Victor, din 25.05.2021, confirmă că suma primită a fost destinată exact scopului urmărit – influențarea rezultatului studiului pedologic pentru terenul deținut de „Rinor-Grup” SRL. Astfel, declarațiile interlocutorilor relevă în mod clar că banii au fost transferați pentru a obține un avantaj necuvenit, ceea ce corespunde elementului obiectiv al infracțiunii de corupere activă prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal.

Coroborarea acestor convorbiri telefonice cu alte mijloace de probă administrate – în special cu stenogramele discuțiilor purtate în biroul IPOT și cu procesele-verbale de cercetare a obiectelor și documentelor – arată fără dubiu că inculpatul MATCAȘ Ion a avut cunoștință despre caracterul ilegal al acțiunilor sale și a acționat cu intenție directă, urmărind scopul de a obține pentru compania „Rinor-Grup” SRL un beneficiu necuvenit prin diminuarea bonității solului. Prin urmare, convorbirile telefonice analizate constituie probe directe și concludente, confirmând atât existența înțelegerii prealabile, cât și executarea efectivă a faptei de transmitere a remunerației ilicite, corelându-se integral cu celelalte probe materiale și înscrisuri administrate în cauză.

În contextul celor analizate, instanța reține că va respinge argumentele inculpatului MATCAȘ Ion cu privire la nevinovăția sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.30, 325 alin.(1) din Cod penal și le apreciază drept o metodă de autoapărare întru evitarea pedepsei penale și un drept de a nu se auto-incrimina.

Respectiv, analizând declarațiile inculpatului MATCAȘ Ion, Colegiul reține că acestea vizează negarea transmiterii oricărei sume de bani către CEBAN Ghenadie și susținerea că toate plățile efectuate au fost legale, reprezentând doar achitări pentru servicii pedologice, precum și că interacțiunile telefonice sau personale cu angajați ai IPOT au avut caracter strict procedural. În concret, inculpatul afirmă că nu a transmis bani, nu cunoștea cine efectuează studiile pedologice și că nu a participat la efectuarea bonității terenului, iar orice discuții telefonice cu angajați IPOT au fost ne semnificative și limitate strict la aspecte administrative.

Colegiul însă constată că aceste afirmații sunt infirmate de probele administrate în cauză, în mod concret prin măsurile speciale de investigație privind cercetarea domiciliului și instalarea aparatelor de supraveghere (09.07.2021, v.I, f.d.54-71) demonstrează fără echivoc că inculpatul MATCAȘ Ion a convenit personal cu CEBAN Ghenadie asupra transmiterii unei sume de 400 euro, în legătură cu influențarea rezultatului studiului pedologic. Stenograma discuției din 21.05.2021, ora 13:12:34-13:24:57, arată modul direct în care banii au fost scoși de inculpat și predați lui CEBAN Ghenadie. La fel stenogramele convorbirilor telefonice între CEBAN Ghenadie și URECHEANU Victor, CEBAN Ghenadie și SAVA Eduard (23.04.2021, 26.04.2021 și 25.05.2021) confirmă interesul concret al inculpatului pentru terenul deținut de SRL „Rinor-Grup” și folosirea banilor pentru obținerea unei note de bonitate diminuate. Aceste discuții demonstrează în mod direct înțelegerea prealabilă și caracterul ilicit al acțiunilor inculpatului.

Totodată, prin procesul-verbal de cercetare a obiectelor/documentelor și suporturile electronice ridicate (08.09.2021, 16.08.2021, CD-R nr. 6388/21 și nr. 1887/21) se constată că terenul bonitatea căruia a fost obiectul discuției este în proprietatea SRL „Rinor-Grup”, iar studiul pedologic a fost efectuat de angajați IPOT, existând documente concrete și

corespondență telefonică între inculpat și angajați IPOT care confirmă implicarea sa directă. Aceasta infirmă afirmația inculpatului că nu a știut cine a efectuat bonitatea și că toate discuțiile telefonice au avut caracter procedural.

Prin urmare, corelarea temporală și materială a probelor indică că, la data de 21.05.2021, ora 12:30-12:31, a avut loc discuția inițială cu CEBAN Ghenadie privind suma de 400 euro, iar ulterior, între orele 13:12-13:24, inculpatul s-a prezentat personal la biroul acestuia și a predat efectiv banii, ceea ce confirmă fără echivoc transmiterea remunerației ilicite.

În lumina celor de mai sus, instanța de apel apreciază că declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa reprezintă o strategie de apărare formală și nu corespund realității dovedite prin probe obiective. Negarea transmiterii banilor și a implicării personale în influențarea studiului pedologic este contrazisă de coroborarea proceselor-verbale, stenogramelor convorbirilor telefonice și documentelor ridicate de la IPOT și SRL „Rinor-Grup”. Prin urmare, aceste declarații nu pot fi reținute ca credibile și nu influențează constatarea existenței faptei de corupere activă săvârșite de inculpatul MATCAȘ Ion.

În contextul celor analizate, Colegiul penal respinge cu fermitate poziția apărării potrivit căreia, din înregistrările video, nu ar rezulta cu certitudine că inculpatul MATCAȘ Ion ar fi transmis lui CEBAN Ghenadie mijloace bănești, susținându-se că ar fi vorba despre cartele de vizită. Instanța de apel reține că, potrivit conținutului procesului-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație, cercetarea domiciliului inculpatului și instalarea aparatelor de supraveghere și înregistrare audio-video, precum și a celor destinate fotografierii și filmării, din data de 09 iulie 2021 (v.I, f.d.54-71), rezultă clar că obiectul discuției și al tranzacției vizează sume de bani, aspect confirmat în mod expres prin conținutul Stenogramei din 25.05.2021, ora 11:33:21-11:38:10 (v.I, f.d.71), care constituie parte integrantă a procesului-verbal.

Subsecvent, instanța de apel respinge solicitarea apărării de achitare a inculpatului MATCAȘ Ion pentru infracțiunea prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal, întrucât probele administrate de către partea acuzării, inclusiv stenogramele convorbirilor telefonice, înregistrările video și documentele anexate, confirmă fără echivoc vinovăția inculpatului. Apărarea nu a prezentat probe pertinente sau concludente, nici argumente verosimile, care să combată cu succes probatoriul acuzării, iar instanța nu a identificat niciun dubiu privind veridicitatea acestora.

18. *Având în vedere aceste constatări și poziția apărării referitoare la presupusa lipsă a elementelor constitutive ale infracțiunii, Colegiul consideră necesară o analiză detaliată a componentei infracțiunii prevăzute de art.325 alin.(1) Cod penal, pentru elucidarea tuturor aspectelor invocate.*

Astfel, examinând elementele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului prin prisma normei art.325 alin.(1) Cod penal, instanța de apel constată că, *obiectul juridic special* infracțiunii supuse analizei îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere a persoanelor publice sau a persoanelor publice străine.

Obiectul material sau *imaterial* al acestei infracțiuni îl reprezintă remunerația ilicită. Aceasta se exprimă în bunurile, serviciile, privilegiile sau avantajele, sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice.

Prin „*bunuri*„, se are în vedere, printre altele: semnele bănești autentice, valorile mobiliare de stat autentice alte titluri de valoare.

La caz, *obiectul material* al infracțiunii constă remunerația ilicită, exprimată prin bunuri semne bănești, în suma de 400 euro (care conform cursului valutar stabilit de către Banca Națională, la data de 21.05.2021 era echivalentul a 8641 lei).

Latura obiectivă, a infracțiunii analizate constă în fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de promisiune, oferire sau dare, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice servicii, privilegii sau, sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau pentru o altă persoană. Astfel, acțiunea prejudiciabilă cunoaște trei modalități normative cu caracter alternativ: promisiunea, oferirea și darea.

În speță, inculpatului MATCAȘ Ion i se incriminează modalitatea normativă promisiunea și darea unei persoane publice bunuri ce nu i se cuvin.

În acest sens, Colegiul reține că *promisiunea* unei persoane publice de bunuri în sensul prevederilor art.325 alin.(1) Cod penal presupune făgăduiala, angajamentul pe care corupătorul (la caz MATCAȘ Ion) și-l asumă față de eventualul corupt (CEBAN Ghenadie), de a-i transmite ultimului în viitor – într-un termen determinat sau nedeterminat-remunerația ilicită, dacă ultimul va acționa în sensul dorit de corupător.

Promisiunea se poate realiza verbal, în scris sau în orice alt mod perceptibil pentru a ajunge la cunoștința destinatarului. De asemenea, promisiunea poate fi expresă sau implicită ori chiar aluzivă. Chiar dacă foloasele promise pot să nu fie determinate sub aspectul calității și cantității, promisiunea trebuie să fie serioasă și nu vagă sau imposibil de realizat.

În cazul promisiunii, inițiativa provine de la corupător, constituind un act unilateral al acestuia. De aceea, pentru aplicarea răspunderii în conformitate cu alin.(1) art.325 Cod penal, nu contează dacă destinatarul promisiunii o acceptă sau o respinge. La caz, din circumstanțele speței stabilite se atestă că destinatarul promisiunii CEBAN Ghenadie a acceptat promisiunea.

La fel, Colegiul notează că darea, în sensul art.325 alin.(1) Cod penal, constituie *darea*, remiterea, predarea efectivă a remunerației ilicite de către corupător către persoana publică sau persoana publică străină. Spre deosebire de promisiune sau oferire, darea este necesarmente bilaterală, adică implică acțiunea corelativă de primire a remunerației ilicite, acțiune săvârșită de persoana publică sau persoana publică străină. Pentru existența infracțiunii prevăzute la art.325 alin.(1) Cod penal în modalitatea de dare, nu are relevanță cui aparține inițiativa-coruptului sau corupătorului.

Suplimentar, instanța de apel a stabilit că calitatea persoanei publice lui CEBAN Ghenadie - coruptului, se demonstrează prin copia autenticată a fișei postului pe numele pedologului coordonator al ÎS „IPOT” CEBAN Ghenadii din 10.04.2014, pe 4 file (v.I, f.d.183-186), anexată la materialele cauzei penale.

La fel, se atestă că la caz în vedea obținerii rezultatului dorit, inculpatul a săvârșit mai multe acțiuni ilegale legate de un singur scop, de o intenție unică, infracțiunea comisă constituind o infracțiune prelungită. Or, potrivit prevederilor art.30 Cod penal, *se consideră*

infracțiune prelungită fapta săvârșită cu intenție unică, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni infracționale identice, comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o infracțiune. Infracțiunea prelungită se consumă din momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni infracționale.

Infracțiunea specificată reprezintă o *infracțiune formală*, și se consideră consumată din momentul promisiunii și dării a recompensei ilicite.

Prin urmare Colegiul constată ca fiind întrunită latura obiectivă a infracțiunii, iar aceste constatări rezultă nemijlocit în urma analizei probatoriului administrat. În urma cercetării măsurilor speciale de investigație și a procesului-verbal din 09.07.2021, s-a stabilit fără echivoc că inculpatul MATCAȘ Ion a transmis lui CEBAN Ghenadie suma de **400 euro**. Înregistrările video și stenogramele confirmă gestul fizic al transmiterii banilor, precum și discuțiile purtate între inculpat și CEBAN Ghenadie, în care se menționează clar suma și modul de predare (v.I, f.d.54-71, 67-68). Iar declarațiile inculpatului, conform cărora ar fi transmis “cartele de vizită” sau că nu ar fi efectuat nicio plată cash, sunt contrazise integral de probele obiective, inclusiv de Stenograma din 25.05.2021, ora 11:33:21-11:38:10, în care CEBAN Ghenadie confirmă primirea banilor și discuta despre aceasta cu terțe persoane. Toate documentele privind contractul nr. 5-33/2021 și extrasul din IPOT demonstrează că scopul tranzacției depășea simpla încheiere a unui contract legal, implicând inducerea unei favorizări ilegale în aprecierea bonității terenului.

Respectiv, latura obiectivă este complet demonstrată prin probe materiale și înregistrări, care indică cu certitudine predarea efectivă a mijloacelor bănești.

Latura subiectivă a infracțiunii analizate se caracterizează prin intenție directă.

În speța examinată, intenția inculpatului MATCAȘ Ion se evidențiază prin acțiunile sale directe de transmitere a remunerației ilicite către funcționarul public CEBAN Ghenadie, cu scopul de a influența exercitarea atribuțiilor de serviciu în cadrul procedurii de evaluare a bonității terenului deținute de compania Rinor-Grup SRL.

Motivele infracțiunii în cauză se exprimă în năzuința făptuitorului de a obține unele avantaje nepatrimoniale, de a-și ajuta persoana apropiată, interesul material, etc. Astfel în speță, motivele infracțiunii se reflectă în dorința inculpatului de a obține un avantaj material și de a asigura interesul companiei pe care o reprezenta, respective obținerea unui rezultat favorabil în evaluarea bonității terenului, facilitarea realizării proiectului de construcție a depozitului și magazinului agricol și asigurarea unui beneficiu patrimonial direct prin obținerea documentelor necesare pentru schimbarea sau confirmarea destinației terenului.

Scopul infracțiunii, prevăzută în art.325 alin.(1) Cod penal este unul special, care poate adopta oricare din următoarele patru forme: 1) Scopul îndeplinirii-în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă-de către persoană publică a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză; 2) Scopul neîndeplinirii- în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă-de către persoană publică a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză; 3) Scopul întârzierii îndeplinirii-în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă-de către persoană publică a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză; 4) Scopul grăbirii îndeplinirii- în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă-de către persoană publică a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză.

În speță, scopul urmărit de MATCAȘ Ion este obținerea îndeplinirii în mod favorabil a acțiunilor de evaluare și documentare a bonității terenului, prin influențarea funcționarului public, fiind astfel evident caracterul direct și conștient al intenției.

Totodată, potrivit jurisprudenței și prevederilor legale, pentru a atrage răspunderea conform art.325 alin.(1) Cod penal, nu este necesară realizarea efectivă a scopului special; este suficient ca făptuitorul să fi urmărit și intenționat transmiterea avantajului patrimonial pentru a influența activitatea funcționarului public, ceea ce se confirmă prin înregistrările audio-video și stenogramele discuțiilor dintre MATCAȘ Ion și CEBAN Ghenadie (v.I, f.d.54-71) care demonstrează că inculpatul a discutat în mod repetat cu CEBAN Ghenadie despre transmiterea sumei și împărțirea acesteia în etape, discuțiile vizau direct **obținerea unui rezultat favorabil** privind procedura de stabilire a bonității și, ulterior, schimbarea destinației terenului iar orice susținere a inculpatului că nu a știut cine semnează contractul sau cine participă la evaluarea terenului este infirmată de probele obiective, care demonstrează contactul direct și predarea banilor cu scopul urmărit. Respectiv coroborând datele privind transferul efectiv al sumei de 400 euro, se constată intenția directă și conștientă a inculpatului de a transmite bani pentru obținerea unui avantaj necuvenit.

Astfel, latura subiectivă a infracțiunii este complet demonstrată, iar intenția inculpatului de a săvârși fapta este clară și nediscutabilă, respingându-se cu temei declarațiile inculpatului privind lipsa intenției de a transmite bani sau presupusul caracter nepatrimonial al acestora.

Subiectul infracțiunii specificate la alin.(1) art.325 Cod penal este: 1) persoană fizică responsabilă, care la momentul comiterii faptei a atins vârsta de 16 ani, 2) persoana juridică (cu excepția autorității publice). Nu se cere ca subiectul să aibă vreo calitate specială.

Afirmațiile privind “transferuri efectuate prin contabilitate” sau că nu a transmis bani cash sunt infirmate de înregistrările video și audio, care surprind momentul fizic al transmiterii banilor, iar negarea cunoștinței despre cine a efectuat bonitatea sau cine a semnat contractul nu diminuează responsabilitatea sa, fiind dovedită legătura directă cu CEBAN Ghenadie și intenția de influențare a actului de serviciu. Totodată, declarațiile privind lipsa altor cereri sau intervenții sunt irelevante pentru fapta penală, întrucât infracțiunea se comite prin transmiterea mijloacelor bănești pentru actul ilegal urmărit.

În concluzie, în cadrul examinării circumstanțelor cazului și probatoriului administrat, a fost stabilită întrunirea tuturor elementelor infracțiunilor prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal în acțiunile lui MATCAȘ Ion și nu au fost stabilite circumstanțe care să înlăture caracterul penal al faptei, iar argumentele apărării cu privire la neîntrunirea semnelor componente de infracțiune prevăzută de art.30, 325 Cod penal, se resping ca neîntemeiate din considerentele expuse supra.

19. Cu referire la învinuirea formulată în privința SRL „Rinor-Grup,, privind comiterea infracțiunii prevăzută de art.art.30, 325 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal constată că, în cadrul cercetării judecătorești, s-a stabilit cu certitudine faptul, că Societatea cu Răspundere Limitată „Rinor-Grup,, reprezentată de MATCAȘ Ion, ultimul acționând în numele și în interesele S.R.L.”Rinor-Grup,,” în luna februarie 2021, data exactă nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în mun. Chișinău, având intenția oferirii și dării

mijloacelor bănești unor persoane publice și anume angajaților ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului" din mun. Chișinău, urmărind scopul diminuării bonității solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către "Rinor-Grup", în com. *****, r-l Cantemir, în cadrul unei discuții purtate cu pedologul principal, Ghenadii CEBAN, a inițiat o propunere referitor la diminuarea punctajului de bonitate în investigațiile pedologice în schimbul unei remunerații ilicite, și anume să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către "Rinor-Grup", în com. *****, r-l Cantemir (administrator și fondator fiind MATCAȘ Ion *****), cu suprafață totală de 0,1645 ha. Ulterior la 21.05.2021, în intervalul orei 13:12-13:24, tot S.R.L. "Rinor-Grup", reprezentată de MATCAȘ Ion, ultimul acționând în numele și în interesele de S.R.L. "Rinor-Grup", acționând cu intenție directă, aflându-se în biroul de serviciu nr. 205, amplasat în incinta ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului" din mun. Chișinău, str. ***** conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, dându-și seama că prin acțiunile sale încalcă ordinea relațiilor sociale cu privire la buna desfășurare a activității în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere, urmărind scopul propus anterior, în cadrul unei discuții purtate cu pedologul coordonator Ghenadii CEBAN, conform înțelegerii prealabile, a transmis acestuia bani ce nu-i se cuvin, în sumă de 400 euro (care conform cursului valutar stabilit de către Banca Națională, la data de 21.05.2021 era echivalentul a 8641 lei), pentru că Ghenadii CEBAN, în complicitate cu URECHEANU Victor și alți angajați ai ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului", nu și-au îndeplinit obligațiile de serviciu și anume într-un final au indicat o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenul cu numărul cadastral *****deținut de către "Rinor-Grup", în com. *****, r-l Cantemir (administrator și fondator fiind MATCAȘ Ion *****), cu suprafață totală de 0,1645 ha.

În susținerea concluziilor efectuate în privința inculpatului SRL „Rinor-Grup,, instanța de apel reține declarațiile martorului acuzării STOIANOV Cristina, care pe capătul de învinuire formulat în privința SRL „Rinor-Grup,, în cadrul ședinței de judecată a confirmat că între Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului și SRL „Rinor-Grup” a existat un contract încheiat la data de 08 aprilie 2020, iar achitarea serviciilor se făcea strict prin transfer bancar sau prin casieria institutului, pe baza devizului de cost anexat contractului. Aceasta confirmă că nu există practică contractuală sau precedent legal pentru plăți suplimentare neprevăzute, cu excepția unui acord adițional justificat de necesitatea suplimentării probelor pedologice, ceea ce respinge susținerea inculpatului privind achitățile legitime pentru serviciile IPOT.

Totodată, martorul a detaliat că accesul la etajele în care se află laboratorul și birourile specialiștilor IPOT este restricționat prin cartelă, iar accesul liber este permis doar în anumite zone (etajul 2). Această mărturie evidențiază că *reprezentanții SRL „Rinor-Grup”, inclusiv MATCAȘ Ion, nu ar fi putut să ajungă la specialiști fără complicitatea angajaților IPOT*, ceea ce susține elementul de colaborare și înțelegere prealabilă între inculpat și persoanele publice implicate, conform probelor video și stenogramelor administrate anterior.

La fel martorul STOIANOV Cristina a declarat că nu îl cunoaște pe Ion MATCAȘ și nu poate confirma prezența sa fizică în institut. Aceasta nu contrazice probele administrate,

deoarece vinovăția SRL „Rinor-Grup” se realizează prin acțiunile reprezentantului legal al societății, iar transmiterea remunerației ilicite s-a realizat chiar de către MATCAȘ Ion, acțiune confirmată de înregistrările video și stenogramele discuțiilor din 21.05.2021.

Respectiv, declarațiile martorului nu contrazic în niciun fel transmiterea efectivă a banilor sau înțelegerea prealabilă dintre MATCAȘ Ion și Ghenadii CEBAN. Ele se limitează la detalii administrative și de acces, iar aceste aspecte sunt deja clar explicate prin probele video și stenograme, care demonstrează că SRL „Rinor-Grup”, prin MATCAȘ Ion, a acționat cu intenție directă și în numele societății, pentru a influența punctajul de bonitate.

Concluzionând Colegiul notează că martorul STOIANOV Cristina confirmă cadrul procedural legal și contractul existent între IPOT și SRL „Rinor-Grup”, ceea ce arată că *nu existau alte modalități legale de a modifica nota de bonitate* decât prin acțiunea nelegală a reprezentantului societății. Informațiile privind restricțiile de acces întăresc ideea că transmiterea banilor a fost realizată cu intenție și conștient, necesitând colaborarea angajaților IPOT, ceea ce confirmă latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii. Lipsa cunoștinței martorului asupra prezenței lui MATCAȘ Ion la fața locului nu înlătură vinovăția SRL „Rinor-Grup”, aceasta fiind exercitată prin reprezentantul său legal, MATCAȘ Ion. Prin urmare, declarațiile martorului nu diminuează responsabilitatea societății și susțin concluzia instanței privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal de către SRL „Rinor-Grup” prin acțiunile reprezentantului său.

Instanța de apel apreciază declarațiile martorului acuzării, STOIANOV Cristina, ca fiind pertinente și relevante, acestea fiind depuse sub jurământ, iar partea apărării nu a formulat obiecții privind conținutul sau veridicitatea acestora, iar aceste declarații oferă informații concrete despre cadrul contractual și modul de funcționare a ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” (IPOT), în raport cu SRL „Rinor-Grup”.

În mod specific, martorul a relevat circumstanțe referitoare la contractul de prestări servicii pedologice, încheiat între SRL „Rinor-Grup” și IPOT, precum și procedura de achitare a serviciilor. Aceasta a demonstrat că plățile se realizau strict conform devizului de cost anexat contractului, fără posibilitatea perceperii unor sume suplimentare nejustificate, cu excepția cazului în care se impune revizuirea valorii contractului prin acord adițional. Martorul a menționat că, în cazul SRL „Rinor-Grup”, nu a existat acord adițional, ceea ce exclude varianta achitărilor suplimentare legale pentru modificarea bonității solului.

Deși martorul nu a putut comunica detalii despre acțiunile nemijlocite ale SRL „Rinor-Grup” în raport cu persoanele publice implicate în actul de corupere, declarațiile sale sunt conforme și corelate cu probele documentare ridicate și analizate în cadrul cercetării judecătorești și anume cu conținutul procesului-verbal de cercetare a obiectelor/documentelor din 16.08.2021, ridicate în cadrul percheziției din 09.08.2021 de la sediul companiei ”Rinor-Group” SRL, în cadrul căreia au fost supuse examinării actele ridicate: contractul nr.5-33 din 08.04.2021 încheiat între ÎS IPOT și SRL Rinor-Grup; materialele investigațiilor pedologice în scopul aprecierii notei de bonitate a solului pe sectorul de teren cu nr. cadastral *****, amplasate în UAT *****, r-l Cantemir (Rinor-Grup SRL); Extras din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor nr. cadastral *****, pe o filă; Cererea nr. *****in 25.06.2021, pe o filă; Copia BI MATCAȘ Ion, pe o filă; Cererea ”Rinor-Grup” SRL adresată către Administratorului Institutului de Proiectări

pentru Organizarea Teritoriului d-nei Cristina STOIANOV, prin care solicită institutului întocmirea dosarului privind schimbarea categoriei de destinației a terenului agricol nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,1645 ha, pentru construcția unui depozit și magazin cu produse agricole, pe o filă în original; Argumentarea Rinor-Grup” SRL referitor la necesitatea construcției un depozit și magazin cu produse agricole, pe o filă; Cererea ”Rinor-Grup” SRL adresată către Administratorului Institutului de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului d-nei Cristina STOIANOV, prin care solicită întocmirea dosarului privind schimbarea categoriei de destinație a terenului agricol nr. *****, pe o filă; Certificat privind valoarea bunului imobil nr.*****in 25.06.2021, pentru nr cadastral *****din com. ***** r. Cantemir, extravilan, pe o filă; Procură emisă de către ”Rinor-Grup” SRL, pentru MATCAȘ Ludmila, pe o filă; Procură emisă de către ”Rinor-Grup” SRL, pentru MATCAȘ Ludmila, pe o filă; Argumentarea Rinor-Grup” SRL referitor la necesitatea construcției un depozit și magazin cu produse agricole, pe o filă; Proiect concepție /06.2021-PS a ”Depozit de produse agricole și oficiu de dip parter din Drumul Național R34, km 82, com. *****, r. Cantemir, R. Moldova, nr. cad. Al terenului ***** pe 21 file; Extras din Registrul de stat al persoanelor juridice ”Rinor-Grup” SRL, pe o filă; Copia BI MATCAȘ Ion, pe o filă; Contract de vânzare-cumpărare nr.1029, pe 3 file; Proces verbal privind modificarea destinației a terenului din anul 2021 fără dată și număr în 6 exemplare pe 6 file în original semnat doar de către administratorul I. MATCAȘ și reprezentantul ÎS ”IPOT” D. CEGLATONEV. Schița de proiect, pe 6 file; Proiectul de decizie a Consiliului comunal ***** cu privire la aprobarea schemei de amplasare a imobilului per. juridic ”Rinor-Grup” SRL și schimbarea categoriei de destinație a terenului pe o filă nesemnată cu anexă proces verbal privind modificarea destinației a terenului din anul 2021 fără dată și număr semnat doar de către administratorul I. MATCAȘ și reprezentantul ÎS ”IPOT” D. CEGLATONEV. Și schița de amplasare a imobilului pe o filă. Argumentarea companiei ”Uprise Studio” SRL pe o filă; EXEMPLU Cerere adresată către ÎS ”IPOT” de către compania ”Uprise Studio” SRL pe o filă; EXEMPLU Cerere nr. 62 din 04.05.2021, pentru emiterea avizului la examinarea schemelor de amplasare a imobilului pe o filă (v.II f.d.55-57).

Prin coroborarea declarațiilor martorului cu aceste probe, Colegiul constată că există o corelație directă între acțiunile întreprinse de SRL „Rinor-Grup”, prin reprezentantul său MATCAȘ Ion, și scopul de a influența rezultatele pedologice în mod nelegal. Această corelație evidențiază atât intenția directă a reprezentantului societății, cât și participarea persoanei juridice la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30,325 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel constată că toate actele aferente procedurii investigațiilor pedologice pentru determinarea notei de bonitate a solului pe terenul cu nr. cadastral *****, aflat în proprietatea SRL „Rinor-Grup”, au fost întocmite și semnate în numele și în interesele persoanei juridice, prin reprezentantul său legal, MATCAȘ Ion. În acest sens, s-a stabilit că MATCAȘ Ion a acționat în calitate de administrator și reprezentant al SRL „Rinor-Grup”, exercitând prerogativele legale conferite de statutul și actele constitutive ale societății.

20. Vinovăția SRL „Rinor-Grup” privind comiterea infracțiunii, prin intermediul reprezentantului său MATCAȘ Ion, este confirmată prin probe directe și circumstanțiale. În mod concret, instanța se raportează la următoarele probe:

Procesele-verbale privind măsurile speciale de investigație - Procesul-verbal din 09.07.2021 privind cercetarea domiciliului și instalarea aparatelor de supraveghere audio-video a demonstrat că, la data de 21.05.2021, MATCAȘ Ion, acționând în numele SRL „Rinor-Grup”, a transmis suma de 400 euro (echivalentul a 8652 lei) pedologului coordonator CEBAN Ghenadie, angajat al ÎS „IPOT”, în scopul ca acesta, împreună cu URECHEANU Victor și SAVA Eduard, să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic aferent terenului administrat de SRL „Rinor-Grup” (v.I, f.d.54-71).

Stenogramele discuțiilor interceptate - în cadrul proceselor-verbale anexate, s-a consemnat comunicarea lui MATCAȘ Ion cu CEBAN Ghenadie și ceilalți pedologi în datele de 23.04.2021, 26.04.2021, 21.05.2021 și 25.05.2021, demonstrând o *corespondență continuă și coordonată* între reprezentantul SRL „Rinor-Grup” și persoanele publice vizate pentru realizarea scopului infracțiunii.

Interceptarea comunicațiilor telefonice - procesul-verbal din 12.08.2021 a confirmat faptul că, la 25.05.2021, MATCAȘ Ion a purtat două discuții telefonice cu CEBAN Ghenadie cu privire la întâlnirea programată pentru semnarea contractelor și facturilor fiscale (v.I, f.d.159-167). Analiza informațiilor furnizorilor de servicii de comunicații electronice (18.11.2021) a relevat că la data de 21.05.2021, între orele 13:12:34 – 13:24:57, abonatul utilizat de MATCAȘ Ion se afla la sediul IPOT, situat pe str. Ialoveni nr.100/B, confirmând *prezența fizică a reprezentantului SRL „Rinor-Grup” la locul faptei*. Totodată, s-a stabilit că între 05.04.2021 – 16.05.2021, MATCAȘ Ion și reprezentanții IPOT (CEBAN Ghenadie, URECHEANU Victor) au purtat un total de 20 apeluri telefonice, ceea ce demonstrează coordonarea și intenționalitatea acțiunilor în vederea realizării scopului infracțiunii (v.II, f.d.118-120).

Prin urmare, Colegiul apreciază că datele obținute prin măsurile speciale de investigație privind acțiunile ilegale ale SRL „Rinor-Grup”, în numele și interesele căruia a acționat MATCAȘ Ion, se află în deplină coroborare și nu prezintă discrepanțe între ele. Aceste probe includ, în mod nemijlocit *procesul-verbal de cercetare a obiectelor și documentelor din 08.09.2021*, prin care s-au examinat contractul nr.5-33 din 08.04.2021 și materialele investigațiilor pedologice aferente terenului cu nr. cadastral *****, amplasat în UAT *****, r. Cantemir, ridicate de la ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” la 11.08.2021. În baza acestui contract, pedologul SAVA Eduard a efectuat studiul pedologic pentru sectorul de teren în cauză, constatându-se că nota de bonitate a acestuia este de 51 (v.II f.d.78-79). *Procesul-verbal de examinare din 14.08.2021*, prin care a fost analizat CD-R nr. 6388/21, ridicat la 10.09.2021 de la SA „Orange”, conținând descifrarea convorbirilor telefonice purtate de MATCAȘ Ion. Din analiza acestora rezultă că, în perioada 01.03.2021 – 26.05.2021, MATCAȘ Ion și CEBAN Ghenadie au purtat 7 apeluri telefonice, dintre care 6 inițiate de reprezentantul SRL „Rinor-Grup” și unul de intrare de la CEBAN Ghenadie. În continuare, identificarea apelurilor între MATCAȘ Ion și URECHEANU Victor (nr. *****) demonstrează că, în perioada 02.04.2021 – 26.05.2021, au fost efectuate 11 apeluri și 2 SMS-uri (v.II f.d.92-93).

Având în vedere aceste mijloace de probă, instanța de apel constată că probele scrise și obiective sunt concludente, pertinente și coroborate între ele, evidențiind caracterul intenționat al acțiunilor reprezentantului SRL „Rinor-Grup”. Veridicitatea probelor nu a fost

contestată de către partea apărării, iar acestea confirmă în mod clar implicarea SRL „Rinor-Grup” în comiterea faptei de corupere activă. Prin urmare, instanța apreciază că probele administrate formează un temei solid pentru a reține vinovăția persoanei juridice, fiind respectate cerințele legale privind probarea răspunderii conform art. 30,325 alin.(1) Cod penal.

În baza celor analizate supra, Colegiul reține că existența unei înțelegeri prealabile privind transmiterea unei remunerații ilicite între CEBAN Ghenadie și MATCAȘ Ion, în calitate de reprezentant al SRL „Rinor-Grup”, este confirmată în mod indubitabil prin mijloacele de probă administrate, cu precădere prin procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație referitoare la cercetarea domiciliului și instalarea aparatelor de supraveghere audio-video și foto din 09 iulie 2021 (v.I, f.d.54-71). Acest document constituie probă legală, fiind întocmit conform dispozițiilor Codului de procedură penală cu respectarea tuturor garanțiilor de autenticitate și veridicitate.

Mai mult, conținutul stenogramelor anexate la procesul-verbal, inclusiv convorbirile purtate în datele de 23.04.2021, 26.04.2021 și 21.05.2021, demonstrează în mod clar interesul direct și continuu al participanților în relația cu SRL „Rinor-Grup” și cu reprezentantul acesteia, MATCAȘ Ion. În mod expres, interlocutorii se referă la acesta prin denumirea „*cel de la ******” și formulează întrebări care arată preocuparea privind contactul și implicarea lui în acțiunile ce fac obiectul anchetei („*Ghena, ***** așa și nu te-a sunat?*”, „*Nu te-a mai sunat acesta cu *****?*”). Această nomenclatură indică în mod direct persoana juridică implicată, precum și legătura dintre acțiunile acesteia și scopul urmărit.

De asemenea, caracterul nemijlocit al transmiterii banilor de către MATCAȘ Ion, în numele și în interesele SRL „Rinor-Grup”, către angajatul ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” – CEBAN Ghenadie – este confirmat prin discuția interceptată la data de 21.05.2021, ora 13:12:34-13:24:57, în care este evident obiectul remunerației, precum și scopul acesteia. În plus, convorbirile purtate ulterior de CEBAN Ghenadie cu URECHEANU Victor și SAVA Eduard, consemnate în Stenograma din 25.05.2021, ora 11:33:21-11:38:10 (v.I, f.d.71), demonstrează fără echivoc că persoana publică a primit o **remunerație ilicită exprimată prin bani**, aspect evidențiat chiar prin utilizarea expresiei „**bani**”, ceea ce infirmă în mod categoric susținerea apărării referitoare la presupuse „cartele de vizită”.

Astfel, probele administrate confirmă existența unui acord prealabil privind transmiterea remunerației ilicite, persoana juridică implicată (SRL „Rinor-Grup”) și reprezentantul său (MATCAȘ Ion) ca făptuitor activ, caracterul ilicit al sumelor transmise, ca bunuri ce nu i se cuvin persoanei publice și scopul urmărit – determinarea notei de bonitate a solului în favoarea intereselor SRL „Rinor-Grup”. În concluzie, coroborarea probelor materiale (procesul-verbal, stenogramele, interceptările telefonice) permite instanței să rețină că transmiterea mijloacelor bănești s-a realizat cu intenție directă, fiind de natură să influențeze îndeplinirea atribuțiilor de serviciu ale persoanei publice și să genereze un beneficiu patrimonial ilicit pentru SRL „Rinor-Grup”.

În continuare, instanța de apel respinge cu fermitate susținerea apărării potrivit căreia din înregistrările video nu ar rezulta clar că inculpatul MATCAȘ Ion a transmis mijloace bănești către CEBAN Ghenadie, susținându-se că ar fi vorba de „cartele de vizită”. În fapt,

înregistrările obținute prin măsurile speciale de investigație demonstrează fără echivoc că obiectul transmis îl constituiau **bani**, aspect confirmat de conținutul Stenogramei din 25.05.2021, ora 11:33:21-11:38:10 (v.I, f.d.71), care face parte integrantă din procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație pentru cercetarea domiciliului și instalarea aparatelor de supraveghere audio-video și foto din 09 iulie 2021 (v.I, f.d.54-71). Aceste probe, administrate legal și cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale, demonstrează în mod clar că transmiterea remunerației ilicite s-a realizat în mod direct și cu intenție, iar argumentele apărării care încearcă să minimalizeze natura acțiunii inculpatului nu se susțin în fața probei materiale.

Subsecvent, Colegiul apreciază neîntemeiată solicitarea avocatului inculpatului SRL „Rinor-Grup” privind achitarea persoanei juridice pentru infracțiunea prevăzută de art.30, 325 alin.(1) Cod penal. În fapt, probele prezentate de partea acuzării și administrate legal în cadrul cercetării judecătorești au demonstrat în mod clar și neechivoc că SRL „Rinor-Grup”, prin intermediul reprezentantului său MATCAȘ Ion, a săvârșit fapta prevăzută de art.30, 325 alin.(1) Cod penal, iar partea apărării nu a prezentat probe pertinente, concludente sau argumente verosimile care să combată probele acuzării. În schimb, Colegiul apreciază critic înscrisurile depuse de apărare, și anume două mostre ale cartelelor de vizită ale lui MATCAȘ Ion, care nu au legătură cu acțiunile de transmitere a remunerației ilicite, raportul ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, întocmit din oficiu pentru verificarea corectitudinii determinării bonității solului, copia scrisorii ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” nr.01-6-11/18 din 10.01.2023, care oferă informații despre rezultatele investigațiilor pedologice efectuate conform contractului nr.5-37/2021.

Colegiul reține că aceste înscrisuri, deși informative privind rezultatele tehnice ale studiilor pedologice, nu influențează aprecierea vinovăției inculpaților SRL „Rinor-Grup” și MATCAȘ Ion cu privire la transmiterea remunerației ilicite și intenția de a determina diminuarea notei de bonitate a solului prin acte de corupere activă. De asemenea, instanța de apel subliniază că realizarea efectivă a scopului urmărit de inculpați – diminuarea bonității solului pentru terenul nr. cadastral *****– nu este condiție necesară pentru atragerea răspunderii penale conform art.325 alin.(1) Cod penal. Infracțiunea se consumă prin simpla promisiune, oferire sau dare de bunuri ce nu i se cuvin persoanei publice, în scopul determinării acesteia să îndeplinească sau să nu îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției, indiferent de rezultatul concret obținut. Prin urmare, probele administrate coroborate – inclusiv măsurile speciale de investigație, stenogramele discuțiilor și înscrisurile societății – confirmă fără echivoc vinovăția inculpatului SRL „Rinor-Grup” și a reprezentantului său MATCAȘ Ion pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal.

21. *Având în vedere poziția apărării referitoare la presupusa lipsă a elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile lui SRL „Rinor-Grup”, Colegiul consideră necesară o analiză detaliată a componenței infracțiunii prevăzute de art.325 alin. (1) Cod penal, pentru elucidarea tuturor aspectelor invocate.*

Colegiul constată că, prin acțiunile întreprinse, SRL „Rinor-Grup”, prin reprezentantul său MATCAȘ Ion, a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii, respectiv la relațiile

sociale privind buna desfășurare a activității în sfera publică, care sunt incompatibile cu săvârșirea faptelor de corupere a persoanelor publice sau a persoanelor publice străine.

Obiectul material al infracțiunii îl constituie remunerația ilicită transmisă în scopul determinării persoanei publice să acționeze contrar îndatoririlor de serviciu, exprimată prin bunuri-semne bănești. În speță, remunerația ilicită constă în suma de 400 euro, care, conform cursului valutar stabilit de Banca Națională la data de 21.05.2021, reprezenta echivalentul a 8641 lei, sumă transmisă efectiv de MATCAȘ Ion în numele și interesele SRL „Rinor-Grup”.

Latura obiectivă a infracțiunii imputate SRL „Rinor-Grup” constă în fapta prejudiciabilă, exprimată prin promisiunea și darea de bunuri ce nu i se cuvin unei persoane publice, acțiuni menite să influențeze modul de exercitare a atribuțiilor acesteia. În speță, analiza probelor administrate demonstrează că aceste acțiuni au fost efectuate în mod repetat, dar cu intenție unică, vizând un singur scop – obținerea unei note de bonitate diminuată pentru terenul cu nr. cadastral *****, deținut de SRL „Rinor-Grup”.

Prin această conduită, inculpatul, prin reprezentantul său MATCAȘ Ion, a săvârșit mai multe acțiuni infracționale legate între ele, care alcătuiesc în ansamblu o infracțiune prelungită, conform art.30 Cod penal.

Fapta este astfel caracterizată de *unitate de intenție* – toate acțiunile (promisiunea și darea banilor) au urmărit același scop, respectiv determinarea persoanei publice să încalce obligațiile de serviciu, *pluralitate de acte materiale* – transmiterea efectivă a banilor, discuțiile telefonice de coordonare și contactele directe cu persoanele vizate, toate constituind manifestări succesive ale aceluiași comportament infracțional, *legătura de cauzalitate* – fiecare acțiune a contribuit direct la realizarea rezultatului vizat, adică influențarea funcționarilor publici pentru a atinge obiectul infracțiunii.

Astfel, latura obiectivă a infracțiunii este pe deplin întrunită: acțiunile au avut caracterul prejudiciabil, au vizat o persoană publică, au urmărit obținerea unui avantaj ilicit și au fost conectate printr-o intenție unică, ceea ce justifică încadrarea faptei în sfera infracțiunii prelungite.

Latura subiectivă a infracțiunii comise de SRL „Rinor-Grup”, prin reprezentantul său MATCAȘ Ion, se caracterizează prin intenție directă. Aceasta reiese din faptul că inculpatul a acționat conștient și cu voință propriu-zisă, urmărind în mod deliberat obținerea unui rezultat concret, anume influențarea persoanelor publice (angajații ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”) în vederea modificării notei de bonitate a solului pentru terenul deținut de SRL „Rinor-Grup”.

Motivele acțiunilor infracționale se materializează în interesul material direct – obținerea unei note diminuate de bonitate care să permită economii financiare și facilitarea construirii obiectivului pe terenul vizat. Obținerea unor avantaje nepatrimoniale – influențarea actului administrativ și obținerea unor beneficii ce depășesc limitele legale, în raport cu procedura normală de evaluare pedologică.

Scopul de favorizare a persoanei apropiate – prin intervenția în interesul companiei, reprezentantul SRL urmărea să protejeze și să maximizeze avantajul economic al societății.

De asemenea, intenția directă este susținută de înțelegerile prealabile între MATCAȘ Ion și CEBAN Ghenadie, dovedite prin stenogramele discuțiilor purtate între 23.04.2021 –

25.05.2021 și prin procesul-verbal al măsurilor speciale de investigație (09.07.2021), prin transmiterea efectivă a remunerației ilicite în cuantum de 400 euro, recunoscută în discuțiile interceptate, în care se face referire expresă la „*bani*” destinați funcționarului public, și acțiuni concertate și planificate, inclusiv apeluri telefonice multiple și discuții directe, care confirmă faptul că acțiunile nu au fost accidentale sau întâmplătoare, ci parte a unei strategii unice de atingere a scopului.

Deși scopul special al infracțiunii – adică modificarea efectivă a notei de bonitate – nu a fost realizat, acest fapt nu influențează constatarea laturii subiective. Conform art.325 alin.(1) Cod penal, pentru configurarea infracțiunii este suficient ca infractorul să fi urmărit intenționat realizarea scopului special, iar realizarea efectivă a acestuia este neesențială pentru atragerea răspunderii penale.

Prin urmare, se concluzionează că latura subiectivă este pe deplin întrunită, acțiunile SRL „Rinor-Grup” și ale reprezentantului său MATCAȘ Ion fiind caracterizate de intenție directă, motivele infracțiunii clar determinate (interes material și avantaje nepatrimoniale), scop special urmărit, chiar dacă neobținut și planificarea și repetitivitatea acțiunilor, indicând voință deliberată și conștientă de săvârșire a faptei.

Subiectul infracțiunii prevăzute la alin.(1) art.325 Cod penal este persoana juridică, cu excepția autorităților publice. În speță, subiectul este SRL „Rinor-Grup”, reprezentată și acționând prin administratorul său MATCAȘ Ion.

Legea nu impune ca subiectul persoană juridică să dețină vreo calitate specială, ci este suficient ca acesta să fie titular al unor drepturi și obligații civile și să poată acționa în numele și în interesele sale. Astfel, SRL „Rinor-Grup” întrunește condițiile legale de subiect al infracțiunii, întrucât are personalitate juridică recunoscută în Registrul de stat al persoanelor juridice, poate fi reprezentată prin persoane care acționează în mod legal în numele său (în speță, MATCAȘ Ion) și a realizat fapta prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal, respectiv promisiunea și darea de remunerații ilicite către persoane publice, în scopul urmărit de societate.

Prin urmare, subiectul infracțiunii este SRL „Rinor-Grup”, care a acționat prin reprezentantul său, fără a fi necesară îndeplinirea vreunei condiții suplimentare legată de calitatea specială a persoanei juridice.

În concluzie, în cadrul examinării circumstanțelor cazului și probatoriului administrat, a fost stabilită întrunirea tuturor elementelor infracțiunilor prevăzute de art.30, 325 alin.(1) din Cod penal în acțiunile SRL „Rinor-Grup”, în interesele și numele căruia a acționat MATCAȘ Ion și nu au fost stabilite circumstanțe care să înlăture caracterul penal al faptei, iar argumentele apărării privind neîntrunirea semnelor infracțiunii se resping ca neîntemeiate, instanța apreciind că faptele săvârșite de SRL „Rinor-Grup” și reprezentantul său întrunesc toate condițiile legale de incriminare prevăzute de art.30,325 alin.(1) Cod penal.

22. Astfel, poziția inculpaților și a părții apărării Colegiul o apreciază ca fiind lipsită de suport factologic și logic, fiind făcută cu scopul de a evita răspunderea penală a inculpaților.

În analizarea cererii de apel, Colegiul constată că apărarea nu a invocat elemente concrete sau probe noi care să demonstreze ilegalitatea sau netemeinicia Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 din 29 septembrie 2023. Toate

argumentele formulate în cererea de apel se limitează la trimiteri generale la norme de procedură penală și la jurisprudența CtEDO, fără a indica cu claritate cum fapta inculpaților ar fi fost neprobabilă sau nelegală.

Instanța de apel reține că, potrivit art.274 alin.(1) Cod procedură penală, urmărirea penală este inițiată și derulată doar atunci când există o bănuială rezonabilă privind săvârșirea infracțiunii, iar probele administrate au fost examinate în mod complet și legal în fața instanței de fond. În acest sens, Sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) a fost emisă pe baza probelor admise și evaluate legal, inclusiv declarațiile martorilor, procesele-verbale de ridicare și examinare a obiectelor, precum și alte mijloace probatorii pertinente.

În ceea ce privește afirmațiile apelantului privind lipsa laturii obiective și a intenției inculpaților, instanța de apel subliniază că acestea nu au fost demonstrate prin probe concrete, ci reprezintă simple afirmații neconfirmate. În primul rând, Colegiul subliniază că ansamblul probelor administrate la fond, inclusiv declarațiile martorului Cristina STOIANOV, procesul-verbal privind măsurile speciale de investigație, înregistrările audio-video și suporturile electronice CD-R/DVD-R, au fost analizate critic și corelat, dovedind într-o manieră suficientă și concludentă faptele incriminate inculpaților Ion MATCAȘ și SRL „Rinor-Grup”. Aceste probe au relevat atât acțiunile efectuate, cât și legătura directă a reprezentantului SRL „Rinor-Grup” cu comiterea faptelor prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal.

În al doilea rând, probele prezentate de apărare – mostrele cartelelor de vizită, raportul ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” și scrisoarea nr. 01-6-11/18 din 10.01.2023 – nu aduc elemente noi sau concludente care să contrazică probele acușării. Raportul și scrisoarea menționate confirmă corectitudinea determinării bonității solului, dar nu înlătură elementele constitutive ale infracțiunii, în special intenția directă, acțiunea de promisiune și dare de recompense ilicite și scopul urmărit. În consecință, acestea nu pot fi considerate probe care să schimbe concluziile instanței de fond.

În ceea ce privește cererea de efectuare a expertizei judiciare, Colegiul apreciază că, în contextul probelor deja administrate, nu există o lacună probatorie care să justifice efectuarea unei expertize suplimentare. Probele existente au fost suficiente pentru a determina laturile obiectivă și subiectivă ale infracțiunii, precum și implicarea directă a inculpaților. Cererea apelantului nu prezintă elemente noi care să fie relevante și determinante pentru stabilirea vinovăției, prin urmare, solicitările apelantului sunt neîntemeiate și se resping. Sentința instanței de fond rămâne temeinică și legală, fiind întemeiată pe probe pertinente, concludente și coroborate, iar aprecierea acestora a fost efectuată cu respectarea principiului contradicției și dreptului la apărare.

În concluzie, Colegiul reține că argumentele formulate în cererea de apel nu aduc elemente noi sau suficiente care să infirme constatările instanței de fond, iar cererea de achitare a inculpaților pe baza lipsei elementelor infracțiunii se respinge ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a apreciat în mod obiectiv probele administrate, evaluând utilitatea, veridicitatea și coroborarea declarațiilor martorilor cu cele ale inculpatului. Aceste declarații au fost confirmate și prin probele materiale ridicate și examinate în cadrul cercetărilor judecătorești, găsindu-se astfel o confirmare concretă în faptele documentate. Prin această

evaluare, instanța de apel constată că probele reflectă acțiunile infracționale ale inculpatului și se coroborează cu alte elemente probatorii din dosar, evidențiind circumstanțele reale care au avut loc pe parcursul lunii februarie 2021.

În lumina considerațiilor relatate supra, Colegiul penal respinge alegațiile apărării privind emiterea unei sentințe de achitare în privința inculpaților MATCAȘ Ion și SRL „Rinor-Grup”, or s-a stabilit cu certitudine vinovăția acestora, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal. Mai mult ca atât, afirmațiile apărării au fost contraargumentate motivat prin concluzii întemeiate de către instanța de fond în textul sentinței contestate. Totodată, Colegiul penal menționează, că o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece sentința instanței de fond este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului în ședința de judecată, astfel, instanța de apel consideră că, repronunțarea asupra argumentelor date nu poate duce la casarea sentinței contestate, or potrivit practicii CtEDO (*Coroi vs R. Moldova, 15.03.2011*), Curtea a specificat că, „ (...) este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CoEDO”.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, concluziile primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că, vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită în cadrul procesului penal, astfel faptele acestora, reținute prin Sentință, întrunesc elementele infracțiunii imputate.

Referitor la motivele invocate în cererea de apel precum că, „(...) *sentința judecătorească este nefondată*”, Colegiul penal menționează că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece sentința instanței de fond este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului în ședința de judecată, care sunt identice cu argumentele apelului declarat, totodată instanța de apel consideră că, repronunțarea asupra argumentelor apelului nu poate duce la casarea sentinței contestate.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art.6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

La acest capitol Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra vinovăției lui MATCAȘ Ion și SRL „Rinor-Grup”, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.30, 325 alin.(1) Cod penal fiind stabilite toate elementele componente ale infracțiunii imputate inculpaților, inclusiv vinovăția acestora, iar argumentele apărătorului, precum că partea acuzării nu a prezentat careva probe care ar confirma cu certitudine vinovăția inculpaților, sunt neîntemeiate și contravin actelor cauzei.

Din atare considerente, Colegiul penal menționează că, în cauza deferită judecării, nu au fost admise careva erori de către instanța de fond, iar alegațiile părții apărării și a inculpaților acest aspect sunt vădit nefondate, neavând nici un suport probator, iar toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii ce i se impută, și temei pentru casarea sentinței instanței de fond lipsește.

23. În continuare, Colegiul penal reține că legalitatea și temeinicia Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 din 29 septembrie 2023, a fost contestată cu apel și de către acuzatorul de stat, Elena CAZACOV, procuror Procuratura Anticorupție, în partea ce vizează stabilirea și individualizarea pedepsei aplicate inculpaților MATCAȘ Ion și SRL „Rinor-Grup”.

Prin apelul declarat, procurorul a solicitat agravarea pedepsei stabilite de instanța de fond și aplicarea față de inculpatul MATCAȘ Ion *****, a pedepsei cu închisoarea pe 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, și a unei amenzi de 3.500 unități convenționale (175.000 lei), cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de 3 ani, în conformitate cu art.90 Cod penal, și în privința SRL „Rinor-Grup”, s-a solicitat aplicarea unei amenzi de 8.000 unități convenționale (400.000 lei), cu privarea de dreptul de a desfășura activități de construcție și alte acțiuni legate de terenul nr. cadastral *****, comuna *****, raionul Cantemir, pe o perioadă de 2 ani.

Prin urmare, analizând motivele apelului declarat de acuzare, Colegiul penal reține lipsa temeiurilor de a interveni în sentința instanței de fond nici în partea stabilirii și individualizării pedepsei inculpaților MATCAȘ Ion și SRL „Rinor-Grup” or, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă acestuia, s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, instanța de fond aplicându-le o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Potrivit art.75 Cod penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni *i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.* La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea

infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. (2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Luând ca bază aceste prevederi și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, *de jure și de facto*, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia. Colegiul consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.62-71 Cod de procedură penală, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Așadar, la adoptarea sentinței și anume la individualizarea pedepsei penale, Colegiul penal notează că instanța de fond a respectat prevederile art.96, art.385 alin.(1) și art.394 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Reiterează Colegiul că, deși individualizarea pedepsei este un proces personal rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, totuși acesta nu trebuie

conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv or, acesta trebuie să rezulte din evaluarea obiectivă a întregului material probator al cauzei.

Pentru a-și îndeplini funcțiile care sunt atribuite în vederea realizării scopului său și al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de libertate și a duratei, atât gravității faptei și potențialului de pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei penale. Funcțiile de constrângere și de reeducare, precum și scopul preventiv al pedepsei poate fi realizat numai printr-o justă individualizare a pedepsei, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile socio-etice impuse de societate.

Colegiul penal, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale stabilite în privința inculpatului constată că, instanța de fond corect a individualizat pedeapsa penală și prin urmare a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75 - 77 Cod penal, a ținut cont de scopul pedepsei penale, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea persoanei vinovate și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și ține cont de gravitatea infracțiuni săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei, Colegiul penal reține că în baza art.61 Cod penal, (1) *Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.* (2) *Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Totodată, potrivit pct.22 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la sentința judecătorească, se atrage atenția că, potrivit art.394 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să motiveze: - stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedepse mai ușoare; - aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege (art.79 alin.(1) Cod penal); - aplicarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau aplicarea altor categorii de liberare de pedeapsa penală, prevăzute în art.89 Cod penal, precum și a liberării de răspundere penală conform art.55 Cod penal.

În acest sens, Colegiul Penal reiterează și prevederile art.6 CEDO, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată, inclusiv în partea stabilirii pedepsei, instanța trebuie să indice motivele pe care se fondează pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual (H. c. Belgiei (1987)).

24. Astfel, la stabilirea mărimii pedepsei instanța de judecată a ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiuni, contribuirea pedepsei la corectarea inculpaților, să o rețină de la comiterea unei noi infracțiuni, să dezvolte anumite calități de persoană ce ar respecta legea

consideră că, corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă doar prin menținerea pedepsei aplicate de către prima instanță.

Colegiul penal notează că, la data comiterii infracțiunii prevăzute de art.325 alin.(1) Cod penal, reprezintă o infracțiune gravă, concluzia rezultă din interpretarea sistemică a prevederilor art.325 alin.(1) și art.16 alin.(4) Cod penal. Or, în cursul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că faptele imputate inculpaților, au fost comise în perioada februarie-mai 2021, legea penală în vigoare, prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal, stabilind o pedeapsa sub formă închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul constată că instanța de fond a stabilit pedepsele pentru MATCAȘ Ion și SRL „Rinor-Grup” în limitele prevăzute de lege la data comiterii faptei.

Instanța de apel, notează că raționamentul care poate condiționa aplicarea pedepsei penale, are la origine inclusiv și personalitatea inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a acestora în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită și comportarea sinceră în cursul procesului.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei inculpatului MATCAȘ Ion, instanța de judecată, a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor incriminate, de faptul că inculpatul nu a fost anterior judecat (v.II, f.d.213), nu se află la evidența medicului narcolog (v.II, f.d.211) sau psihiatru (v.II, f.d.229), este angajat în câmpul muncii.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.76 și art.77 Cod penal, instanța de judecată nu a reținut careva circumstanțe atenuante și agravante în privința inculpatului MATCAȘ Ion. Concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpatului MATCAȘ Ion, de răspundere penală conform prevederilor art.53 Cod penal, nu au fost stabilite.

La fel, la stabilirea pedepsei inculpatului SRL „Rinor-Grup”, instanța de judecată, a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor incriminate, de faptul că inculpatul nu a fost anterior judecat. Circumstanțele prevăzute de art.76, 77 Cod penal nu au fost stabilite. Totodată se atestă că, temeiuri pentru liberarea inculpatului SRL „RinorGrup” de răspundere penală conform prevederilor art.53 Cod penal nu sunt.

Astfel, instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului MATCAȘ Ion, a ținut cont de prevederile art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiuni grave prin prisma prevederilor art.16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, de faptul că este la prima abatere de la lege, de gravitatea faptelor imputate, conduita inculpatului pe întreg parcursul urmării penale și cercetării judecătorești, atitudinea față de faptele comise, comportamentul care a permis instanței de a concluziona faptul că corectare și reeducarea acestuia este posibilă doar aplicându-i o pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea acesteia prin prisma art.72 alin.(3) Cod penal în penitenciar de tip semiînchis, la fel reieșind din faptul că dispoziția normei penale incriminate prevede aplicarea obligatorie și pedepsei

penale și sub formă de amendă, instanța de judecată în mod întemeiat a aplicat inculpatului MATCAȘ Ion în calitate de pedeapsă și amenda. Instanța de apel constată că pedeapsă privativă de libertate este una echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

La fel Colegiul reține întemeiată soluția instanței de judecată privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, or în accepțiunea instanței, categoria de pedeapsă aplicată lui MATCAȘ Ion sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, pe termen de probațiune de 1 (un) an, va asigura pe deplin corectarea și reeducarea inculpatului, luând în considerație realizarea scopului pedepsei penale ce ține de prevenirea comiterii altor infracțiuni atât de către inculpat, cât și de către alte persoane, or persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată.

La aplicarea art.90 Cod penal în privința inculpatului MATCAȘ Ion, instanța a ținut cont și de jurisprudența CtEDO, care, în cauza Varga și alții vs Ungaria (cererile nr. 14097/12, 45135/12, 73712/12, 34001/13, 44055/13, și 64586/13) din 10 martie 2015, a reiterat faptul că „soluția cea mai potrivită pentru problema supraaglomerării ar fi reducerea numărului de deținuți prin utilizarea mai frecventă a măsurilor punitive non-privative de libertate și minimizarea recurgerii la detenția preventivă”, amintind în acest scop Recomandările Comitetului de Miniștri, care invită statele să încurajeze procurorii și judecătorii de a folosi cât mai mult posibil alternativele la detenție, în scopul de a rezolva problema creșterea numărului deținuților în închisori (a se vedea în special Recomandarea nr R (99) 22 și Recomandarea Rec (2006) 13 a Comitetului de Miniștri).

Prin urmare, Colegiul reține că, instanța de fond și-a argumentat riguros soluția la acest capitol și a motivat hotărârea pronunțată, invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia că aplicarea unei pedepse mai blânde sau mai aspre, nu va asigura atingerea scopului prevăzut la art.61 Cod penal. În acest context, instanța de fond a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, *personalitatea inculpatului*, dar și *gravitatea infracțiunii săvârșite* și valența relațiilor sociale prejudiciate și a ajuns la soluția justificat de numire inculpatului MATCAȘ Ion a unei pedepse în formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an și cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale ceea ce constituie 100 000 (una sută mii) lei.

Totodată, Colegiul penal apreciază că instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului SRL „Rinor-Grup”, a ținut cont de prevederile art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiuni grave prin prisma prevederilor art.16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, care a permis instanței de a concluziona faptul că corectare și reeducarea acestuia este posibilă doar aplicându-i o pedeapsă penală sub formă de amendă în mărime de 6000 unități convenționale ceea ce constituie 300 000 (trei sute mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate privind efectuarea lucrărilor de construcție și alte acțiuni cu referire la terenul cu suprafața totală de 0,1645 ha, numărul cadastral *****, amplasat în comuna *****, r-l Cantemir, pe un termen de 2 ani. Instanța de apel constată că

această pedeapsă este una echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Deci, Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpaților, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiuni incriminate, în coraport cu faptele comise, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpaților, constată că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse stabilite de instanța de judecată.

În acest sens, Colegiul consideră că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpaților este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpați, cât și personalității acestor. Prin urmare, Colegiul reține că pedeapsa stabilită inculpaților MATCAȘ Ion și SRL „Rinor-Grup”, reprezintă o consecință juridico-penală a faptelor comise de ultimii, adică o reacție la faptele infracționale săvârșite de aceștia.

25. Colegiul penal, analizând argumentele formulate de acuzare, reține că solicitările de agravare a pedepsei aplicate inculpaților MATCAȘ Ion și SRL „Rinor-Grup” nu sunt întemeiate. La stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele personale și reale ale inculpaților, precum și de gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, aplicând pedepse proporționale și echitabile în raport cu gravitatea faptelor.

În privința lui MATCAȘ Ion, instanța a apreciat caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor, conduita inculpatului înainte și după săvârșirea faptei, lipsa antecedentelor penale, implicarea sa în câmpul muncii, precum și faptul că nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru. De asemenea, nu au fost stabilite circumstanțe atenuante sau agravante, iar temeuri pentru liberarea de răspundere penală nu au existat. Astfel, aplicarea unei pedepse de 2 ani închisoare cu suspendarea condiționată și amendă de 2.000 u.c. corespunde scopului pedepsei prevăzut de art.61 Cod penal, respectiv corectarea și reeducarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și protecția societății.

În privința SRL „Rinor-Grup”, instanța a luat în considerare gravitatea infracțiunii, intenția comiterii acesteia și circumstanțele cauzei, aplicând o amendă de 6.000 u.c., cu privarea dreptului de a desfășura activități legate de construcții pe terenul identificat. Această pedeapsă este proporțională și adecvată scopului legal de prevenire și corectare, asigurând în același timp protecția relațiilor sociale afectate.

Colegiul penal subliniază că instanța de fond a fundamentat temeinic soluția adoptată, motivând clar de ce pedepsele aplicate sunt suficiente pentru atingerea scopului prevăzut de lege, inclusiv prevenirea comiterii unor infracțiuni viitoare, reeducarea inculpaților și protecția societății. Aplicarea unei pedepse mai severe, așa cum solicită acuzarea, nu se justifică, întrucât circumstanțele cauzei și personalitatea inculpaților indică faptul că scopul pedepsei poate fi realizat în mod eficient prin pedepsele deja stabilite.

În consecință, Colegiul penal respinge apelul acuzării și confirmă legalitatea și temeinicia pedepsei stabilite de instanța de fond pentru inculpații MATCAȘ Ion și SRL „Rinor-Grup”, acestea fiind proporționale, echitabile și adecvate circumstanțelor cauzei.

În urma analizei comprehensive a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpaților, Colegiul Penal constată că scopul legii penale privind corectarea și reeducarea inculpaților poate fi atins în mod adecvat prin menținerea pedepsei stabilite de instanța de fond.

În privința lui MATCAȘ Ion, pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și cu suspendarea condiționată pe termen de probă de 1 (un) an, completată de amenda de 2.000 unități convenționale (100.000 lei), este proporțională cu gravitatea infracțiunii și cu scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni, precum și cu nevoia de corectare și reeducare a inculpatului. Aceasta permite inculpatului să dovedească capacitatea de a respecta legea pe perioada termenului de probă, consolidând încrederea acordată de instanță.

În privința SRL „Rinor-Grup”, pedeapsa sub formă de amendă de 6.000 unități convenționale (300.000 lei), cu privarea dreptului de a desfășura activități de construcție și alte acțiuni asupra terenului cu suprafața de 0,1645 ha, nr. cadastral *****, pe un termen de 2 ani, este adecvată gravității infracțiunii și necesității protejării intereselor sociale și comerciale.

Astfel, Colegiul Penal consideră că pedepsele aplicate sunt echitabile, proporționale și suficiente pentru atingerea scopului prevăzut de lege, și, prin urmare, solicitările acuzării de agravare a pedepselor nu pot fi admise.

26. Concomitent, Colegiul penal reține că instanța de fond justificat a soluționat chestiunea ce ține de măsura preventivă și mijloacele materiale de probă, temei de a interveni în Sentință în această parte Colegiul nu a constatat.

27. Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul Penal în conformitate cu art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, consideră necesar a respinge apelurile declarate de avocatul Vitalie MALAI în interesele inculpaților MATCAȘ Ion ***** și „Rinor-Grup” SRL și de acuzatorul de stat, Elena CAZACOV, procuror în Procuratura Anticorupție, împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 din 29 septembrie 2023, ca fiind nefondate, cu menținerea fără modificări a Sentinței contestate.

28. În conformitate cu prevederile art. art.415 alin.(1) pct.1), lit.c); și art.417-419 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se resping ca nefondate apelurile declarate de avocatul Vitalie MALAI în interesele inculpaților MATCAȘ Ion ***** și „Rinor-Grup” SRL și de acuzatorul de stat, Elena CAZACOV, procuror în Procuratura Anticorupție, împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-3517/2021 din 29 septembrie 2023, și se menține fără modificări Sentința atacată.

Decizia este executorie, însă poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

**Judecătorii
CAZACICOV**

Eugeniu BEȘELEA

Andrei

Vitalie BUDECI